

BE-A0510_005467_004673_DUT

Inventaris van het archief van het Koninklijk
Instituut der Eliten van de Arbeid van België
Albert I - Nationale Tentoonstellingen van de
Arbeid (Stichting Koningin Elisabeth van
België), 1929-2004

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	9
Raadpleging en gebruik.....	10
Voorwaarden voor de raadpleging.....	10
Voorwaarden voor de reproductie.....	10
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	11
Archiefvormer.....	11
Naam.....	11
Geschiedenis.....	11
Bevoegdheden en activiteiten.....	15
Organisatie.....	18
Archief.....	18
Inhoud en structuur.....	20
Inhoud.....	20
Selecties en vernietigingen.....	21
Ordening.....	23
 BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN.....	 29
I. Financieel beheer.....	29
1 - 11 Dossiers inzake de begroting en de financiële toestand, 1944-1988.....	29
II. Promoties en plechtigheden.....	30
A. Dossiers inzake algemene plechtigheden.....	30
15 - 16 Nationale plechtigheid.....	30
18 - 21 Nationaal Huldebetoon aan de Arbeid.....	30
B. Dossiers inzake promoties en plechtigheden geordend volgens activiteit.....	31
1. Landbouw, jacht en bosbouw.....	31
a. Tuinbouw.....	31
22 - 23 Proeven.....	31
24 - 26 Laureaten. 1979-1980.....	31
b. Landbouw.....	31
28 - 29 Proeven.....	31
30 - 31 Laureaten. 1981.....	31
c. Veeteelt.....	32
33 - 34 Proeven.....	32
35 - 41 Laureaten. 1981-1982.....	32
d. Bosbouw en -ontginning, zagerijen en houthandel.....	32
e. Landbouw- en voedingsnijverheden.....	32
f. Seizoenarbeiders.....	33
g. "Bloemenbinderij".....	33
h. Dienstverlening aan landbouw, tuinbouw en veeteelt.....	33
i. Landbouwhuishoudkunde.....	33
46 - 47 Laureaten. 1981-1982.....	33
j. Bloementeel ("Floristen").....	33
2. Visserij.....	33
a. Zeevisserij.....	33
3. Winning van delfstoffen.....	34
a. Steengroevenindustrie.....	34
51 - 52 Proeven.....	34
b. Steenkoolnijverheid.....	34

---

55 - 56 Proeven.....	34
57 - 58 Laureaten. 1985-1986.....	34
4. Industrie.....	34
a. Vervaardiging van voedings- en genotmiddelen.....	34
(1) Azijnfabricatie.....	34
(2) Brouwerij en mouterij.....	35
(3) Chicorei.....	35
61 - 62 Proeven.....	35
(4) Chocolaterie.....	35
(5) Deegwaren.....	35
(6) Jam- en stroopfabricatie.....	35
(7) Likeurstokerij, fabricatie van cider, vruchtensap en fruitwijn.....	35
(8) Maalderijen.....	35
67 - 68 Proeven. 1959.....	35
(9) Margarine- en olienijverheid.....	36
(10) Mineraal water en limonade.....	36
(11) Samengestelde veevoeders.....	36
(12) Suiker- en aanverwante nijverheid.....	36
72 - 73 Proeven.....	36
74 - 77 Laureaten. 1980-1981.....	36
(13) Vleesconserven.....	36
(14) Voedingsspecialiteiten en dieetvoeding.....	37
(15) Zuivelnijverheid.....	37
(16) Tabaksnijverheid.....	37
81 - 83 Proeven.....	37
84 - 87 Laureaten. 1979-1980.....	37
88 - 89 Laureaten. 1985-1986.....	37
(17) Voedingsnijverheid (algemeen).....	38
91 - 92 Slachthuizen en vleesverwerking.....	38
(18) Landbouw- en voedingsnijverheden.....	38
94 - 106 Laureaten. 1978-1979.....	38
b. Vervaardiging van textiel en kleding.....	39
(1) Bont.....	39
107 - 108 Proeven.....	39
109 - 110 Laureaten. 1981-1982.....	39
(2) Kleermakersambacht.....	39
111 - 112 Proeven.....	39
(3) Textielnijverheid.....	40
(4) Kleding- en confectienijverheid.....	40
115 - 116 Proeven.....	40
117 - 118 Laureaten. 1984-1986.....	40
c. Ledernijverheid en vervaardiging van schoeisel.....	40
(1) Ambachtelijke schoenmakerij en detailhandel in schoenen.....	40
119 - 120 Proeven.....	40
121 - 122 Laureaten. 1979-1980.....	40
(2) Ledernijverheid.....	41
123 - 124 Proeven.....	41
(3) Marokijnwaren en reisartikelen in leder en in gelijksoortige stoffen... 41	
d. Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout.....	41
(1) Houtverwerkende nijverheid.....	41
127 - 128 Proeven.....	41

(2) Bosbouw en -ontginning, zagerijen en houthandel.....	41
(3) Ambachtelijke houtbewerking en meubelhandel.....	41
132 - 133 Laureaten (Houtverwerkende nijverheid). 1983-1984.....	42
e. Papier- en kartonnijverheid, uitgeverijen en drukkerijen.....	42
(1) Papierdeeg-, papier- en kartonfabricatie.....	42
134 - 135 Proeven.....	42
(2) Grafische bedrijven en boeknijverheid.....	42
137 - 138 Laureaten. 1984-1986.....	42
(3) Bedrijfspers.....	42
(4) Papier- en kartonverwerkende nijverheid.....	43
(5) Periodieke en weekbladpers.....	43
f. Chemische nijverheid.....	43
148 - 152 Laureaten. 1982-1983.....	43
g. Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten....	44
(1) Kalk-, kalksteen-, dolomietnijverheid en aanverwante producten.....	44
153 - 154 Proeven.....	44
155 - 156 Laureaten. 1982-1983.....	44
(2) Baksteennijverheid.....	44
(3) Ceramieknijverheid.....	44
159 - 160 Proeven.....	44
161 - 162 Laureaten. 1982-1983.....	44
(4) Glasnijverheid.....	45
165 - 169 Laureaten. 1982-1983.....	45
(5) Agglomeraten met cement.....	45
(6) Cementnijverheid.....	45
172 - 174 Laureaten. 1978-1979.....	45
(7) Nijverheid van stortklaar beton.....	46
(8) Fabricatie van aarden bloempotten.....	46
(9) Asbestcementindustrie.....	46
(10) Betonnijverheid.....	46
181 - 182 Laureaten. 1982.....	46
h. Metallurgie en Vervaardiging van producten in metaal, machines, apparaten, werktuigen, elektrische en elektronische apparaten en instrumenten.....	47
(1) Kleine en middelgrote metaalondernemingen.....	47
183 - 184 Proeven.....	47
185 - 186 Laureaten. 1978-1979.....	47
(2) Metaalverwerkende, mechanische en elektrotechnische nijverheid...	47
188 - 191 Proeven.....	47
192 - 209 Laureaten. 1977-1979.....	47
210 - 216 Laureaten. 1984-1986.....	49
(3) Metaal- en wapengravure.....	49
217 - 219 Proeven.....	49
(4) Optiek.....	50
(5) Goudsmederij en juweliërs.....	50
(6) Schoenorthopedie.....	50
(7) "Bandagisten" en orthopedisten.....	50
i. Vervaardiging van transportmiddelen.....	50
(1) Rijwiel- en bromfietsconstructie.....	50
(2) Rijtuigmakerij.....	50
226 - 227 Proeven.....	50

---

(3) Fietsen, bromfietsen en motorrijwielen.....	51
(4) Carrosserie.....	51
j. Overige industrie.....	51
(1) Diamantnijverheid.....	51
230 - 231 Proeven.....	51
232 - 233 Laureaten. 1981-1982.....	51
(2) Goudsmederij en juweliërs.....	51
5. Productie en distributie van elektriciteit, gas en water.....	52
a. Kunststijfsfabricatie en koelinstellingen.....	52
b. Nijverheid van de elektrische energie.....	52
238 - 239 Proeven.....	52
240 - 243 Laureaten 1978-1980.....	52
c. Gasnijverheid.....	52
245 - 246 Laureaten. 1978-1980.....	52
d. Waterverdeling.....	52
6. Bouwnijverheid.....	53
a. Behangers, decorateurs en woninginrichters.....	53
248 - 249 Proeven.....	53
b. Asfaltwerken.....	53
c. Bouwnijverheid.....	53
252 - 254 Proeven.....	53
255 - 265 Laureaten. 1982-1983.....	53
d. Centrale verwarming.....	54
e. Ambachtelijke elektriciteit.....	54
f. Bouwambachten.....	55
270 - 274 Laureaten. 1982-1983.....	55
7. Groot- en kleinhandel, reparatie van auto's en huishoudelijke artikelen.....	55
a. Handel.....	55
b. Vishandel.....	55
c. Handelsreizigers, -vertegenwoordigers en handelsagenten.....	56
280 - 281 Proeven.....	56
282 - 283 Laureaten. 1983-1984.....	56
d. Ambachtelijke schoenmakerij en detailhandel in schoenen.....	56
e. Handel in voedingswaren.....	56
284 - 285 Proeven.....	56
286 - 290 Laureaten. 1980-1981.....	56
f. Kleinhandel in wild en gevogelte.....	57
291 - 292 Proeven.....	57
g. Brood- en banketbakkerij, ijsbereiding, chocoladebewerking.....	57
294 - 297 Proeven.....	57
298 - 307 Laureaten en cadetten 1980-1981.....	57
h. Drogisterij.....	58
308 - 309 Proeven.....	58
i. Rijwiel- en bromfietsconstructie.....	58
j. Garages.....	58
311 - 312 Proeven.....	58
313 - 317 Laureaten. 1979-1980.....	59
k. Beenhouwerij en spekslagerij.....	59
318 - 320 Proeven.....	59
321 - 325 Laureaten. 1983-1984.....	59
l. Bosbouw en -ontginning, zagerijen en houthandel.....	60

m. Groothandel in chemische producten.....	60
n. Ambachtelijke houtbewerking en meubelhandel.....	60
o. Autohandel.....	60
330 - 332 Laureaten. 1979-1980.....	60
p. Handel in textielwaren.....	61
333 - 334 Proeven.....	61
q. Tabaksnijverheid en groothandel in tabakswaren.....	61
r. Carrosserie.....	61
336 - 337 Laureaten. 1981-1982.....	61
8. Hotels en restaurants.....	61
a. Horeca.....	61
338 - 339 Proeven.....	61
9. Vervoer, opslag en communicatie.....	62
a. Luchtvaart.....	62
342 - 343 Proeven.....	62
344 - 347 Laureaten. 1978-1979.....	62
348 - 349 Laureaten. 1984-1985.....	62
b. Intercommunaal vervoer en buurtspoorwegen.....	62
351 - 353 Laureaten. 1978-1979.....	62
c. Wegvervoer van personen.....	63
354 - 355 Proeven.....	63
356 - 360 Laureaten. 1980-1981.....	63
d. Binnenscheepvaart.....	63
361 - 362 Proeven.....	63
363 - 364 Laureaten. 1982-1983.....	63
e. Wegvervoer van goederen.....	64
365 - 366 Proeven.....	64
f. Spoorwegen.....	64
370 - 371 Cadetten. 1979-1980.....	64
g. Koopvaardijvloot.....	64
374 - 376 Laureaten. 1983-1984.....	64
h. Havenloodsen en bootslieden.....	65
i. Autoverhuur zonder chauffeur.....	65
j. Havenarbeid.....	65
10. Financiële instellingen.....	65
a. Banken.....	65
382 - 383 Proeven.....	65
384 - 385 Laureaten. 1977-1979.....	65
b. Hypotheek-, spaar- en kapitalisatiemaatschappijen.....	66
388 - 389 Laureaten (Private spaarkassen). 1984-1985.....	66
c. Wisselkantoren.....	66
d. Verzekeringsondernemingen.....	66
393 - 394 Laureaten. 1978-1980.....	66
e. Automobielexpertise.....	66
f. Makelaars en agenten in verzekeringen.....	67
11. Onroerende goederen, verhuur en diensten aan bedrijven.....	67
a. Boekhouding.....	67
400 - 401 Proeven.....	67
402 - 406 Laureaten. 1982-1983.....	67
b. Fotografie.....	68
c. Belastingconsulenten.....	68

---

12. Openbaar bestuur.....	68
a. Openbare kredietsector.....	68
412 - 414 Proeven.....	68
b. Provinciegriffiers en gemeentesecretarissen.....	68
413 - 414 Proeven.....	68
c. Staatsmarine.....	68
d. Commissarissen en adjunct-commissarissen van politie, gemeenteontvangers, ontvangers, secretarissen van de Commissie van de Openbare Onderstand (COO).....	69
e. Lokale besturen en gemeenten.....	69
417 - 419 Laureaten. 1982-1984.....	69
420 - 421 Plechtigheden.....	69
13. Onderwijs.....	69
a. Ingenieurs uit het technisch hoger en agrarisch hoger onderwijs.....	69
14. Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening.....	69
a. Sociale, medische en medico-sociale diensten.....	69
423 - 424 Proeven.....	69
425 - 426 Laureaten. 1979-1980.....	70
b. Diergeneeskunde.....	70
c. Private sociale organismen.....	70
430 - 431 Proeven.....	70
432 - 439 Laureaten. 1978-1979.....	70
440 - 442 Laureaten. 1984-1986.....	71
15. Gemeenschapsvoorzieningen, sociaal-culturele en persoonlijke diensten. 71	
a. Kunst- en folkloristische ambachten.....	71
b. Haartooi (Haute coiffure).....	71
c. Kapsalons (dames- en herenkapsel).....	71
445 - 447 Proeven.....	71
448 - 450 Laureaten. 1978-1979.....	72
d. Professionele en interprofessionele organismen.....	72
452 - 453 Proeven.....	72
454 - 455 Laureaten. 1980-1981.....	72
e. Wasserijen, zelfwasserijen, ververijen en chemische reiniging.....	72
456 - 457 Proeven.....	72
f. Bedrijfspers.....	73
g. Periodieke en weekbladpers.....	73
h. Begravenisondernemingen.....	73
16. Niet-sectiespecifieke activiteiten of beroepsgroepen.....	73
a. Veiligheid, gezondheid en verfraaiing van de werkplaatsen.....	73
461 - 466 Laureaten. 1980-1982.....	73
b. Normalisatie.....	74
c. Technische ingenieurs.....	74
III. Documentatie.....	75
472 - 475 Koninklijke Besluiten met de Eredekens, Laureaten en Cadetten per promotie. 1950-1983.....	75
476 - 497 Persknipsels betreffende promoties en de plechtigheden voor uitreiking van de eretekens. Met programma en lijst van de personaliteiten voor elke promotie. 1948-1973.....	75
IV. Publicaties uitgegeven door de instelling.....	77
506 - 507 Travail, promotion de l'homme. / Arbeid, bevordering van de mens....	77

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid van België Albert I - Nationale
Tentoonstellingen van de Arbeid (Stichting Koningin Elisabeth van België)

Periode:

1929 - 2004

Archiefbloknummer:

BE-A0510.2129

Omvang:

- Omvang geïndexariseerd: 14.28 m
- Laatste bestanddeelnummer: 509.00

Archiefbewaarplaats:

Algemeen Rijksarchief / Archives générales du Royaume

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Voor de raadpleging van dit archiefbestand is de wetgeving inzake de archieven van federale openbare instellingen van toepassing ¹Het archiefbestand van het KIEAB bevat privacygevoelige gegevens waaronder attesten van goed gedrag en zeden in de dossiers van de laureaten. De raadpleging van die archieven, die privacygevoelige gegevens bevatten, is enkel toegestaan na schriftelijke toelating van de Algemeen Rijksarchivaris. Wie deze toelating verkrijgt, dient er zich bovendien schriftelijk toe te verbinden de vigerende wetgeving op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer te eerbiedigen.

VOORWAARDEN VOOR DE REPRODUCTIE

Voor de reproductie van archiefstukken gelden de voorwaarden en tarieven van toepassing in het Algemeen Rijksarchief.

---

1 De archieven van federale openbare instellingen zijn pas na 30 jaar openbaar. Voor de consultatie van archieven van federale openbare instellingen jonger dan 30 jaar is in principe de toestemming nodig van de bevoegde federale instelling.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid van België Albert I - Nationale
Tentoonstellingen van de Arbeid (Stichting Koningin Elisabeth van België)
Koninklijk Instituut van de Laureaten van de Arbeid, stichting van openbaar nut

GESCHIEDENIS

In 2004 vierde het Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid haar 50-jarig bestaan. Niettemin liggen de wortels van deze instelling in de 19de eeuw. Na de Belgische onafhankelijkheid pleitte Leopold I - in een geest van mercantilisme - voor industriële expansie en internationale vrijhandel. In 1835 besloot hij om de vijf jaar een Nationale Nijverheidstentoonstelling in te richten. Het doel ervan was de industriële ontwikkeling te stimuleren. De tentoonstellingen van 1835 en 1841 vormden tegelijkertijd een gelegenheid om verdienstelijke industriëlen te huldigen. Naast de kleine groep van industriëlen wenste de Koning ook een keurgroep van kaderpersoneel, technici en gespecialiseerde arbeiders te bekronen. Deze groep bezat immers een voorbeeldfunctie. Hun arbeidsprestaties, zedelijk gedrag en deontologie stonden model voor de anderen. Ter gelegenheid van de derde Nationale Nijverheidstentoonstelling in 1847 verleende de regering 1.000 eretekens aan verdienstelijke arbeiders en ambachtslieden. Dit gebeurde op basis van beroepsproeven die ingericht waren door technische comités. Het initiatief kreeg spoedig navolging in andere economische sectoren zoals de handel, de land- en tuinbouw en de visserij. Vrij snel bleek deze formule met bekwaamheidsproeven organisatorisch niet haalbaar. De regering zag zich verplicht een ander ereteken in het leven te roepen, ditmaal zonder het afleggen van beroepsproeven. De nieuwe regeling ging ervan uit dat alle werknemers met minstens 25 jaar beroepsactiviteit in dezelfde sector een onderscheiding konden behalen. De uitreiking van deze "arbeidseretekens" volgens anciënniteit zou zich in de loop van de 19de eeuw veralgemenen.²

De idee van het uitreiken van decoraties via bekwaamheidsproeven won opnieuw terrein in de tweede helft van de jaren 1920. Na de Eerste Wereldoorlog onderging de industrie op mondiaal vlak tal van technische innovaties die van de werknemers een grotere onderlegdheid eisten. Hooggeschoolde kwaliteitsarbeid met meer nauwkeurigheid dreigde op termijn de "ongeschoolde arbeid" te verdringen. Bovendien was het establishment ervan overtuigd dat het aantal bekwame arbeiders met

---

² De procedure wordt vandaag beheerd door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

"verantwoordelijkheidsgevoel" schaars was op de arbeidsmarkt. Dit was in belangrijke mate toe te schrijven aan de zwakke uitbouw van het technisch onderwijs. Verschillende andere elementen speelden eveneens een rol. Ten eerste spiegelde men zich in Brussel graag aan het Franse voorbeeld van Lucien Klotz, die sinds 1913 zijn idee voor een grote *Exposition nationale du travail* uitwerkte. De eerste arbeidstentoonstelling vond uiteindelijk plaats in het stadhuis van Parijs in 1924. Hieraan gekoppeld kregen begin 1925 144 laureaten de titel *Meilleur Ouvrier de France*. Een tweede - niet te verwaarlozen - element was de strijd tegen de radicalisering van de arbeidersmassa en het communisme. Door de inplanting van communistische cellen in de industriële centra won dit gedachtegoed geleidelijk veld onder de arbeidersbevolking tijdens de tweede helft van de jaren 1920. Een nationale arbeidstentoonstelling in 1930, naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van België, bood de gelegenheid om de arbeiders meer bij de viering te betrekken en de kloof tussen de productiefactor arbeid en de andere productiefactoren enigszins te dichten. Deze arbeidstentoonstelling kon een tegengewicht vormen voor de wereldtentoonstellingen van Antwerpen en Luik voor respectievelijk handel en industrie, waar nagenoeg uitsluitend het bedrijfsleven in de schijnwerpers stond.

Aan Belgische zijde kwam het voorstel voor het organiseren van arbeidstentoonstellingen, de selectie van een arbeidselite en het uitreiken van eretekens van Paul Lacoste. Hij kreeg hierbij de steun van volksvertegenwoordiger en textielindustriële Fernand van Ackere.³ De eerste ontwerpen voor het toekennen van de titels en eretekens van Laureaat van de Arbeid van België of Deken der Ambachten dateerden van 1927. Ook jongeren werden betrokken in het initiatief via het toekennen van het eretecken van Cadet van de Arbeid. Minister Heyman richtte bij Koninklijk Besluit van 14 maart 1929 het Commissariaat-generaal der Regering bij de Nationale Arbeidstentoonstellingen op. Hij stelde Paul Lacoste aan als Commissaris-generaal. Het Nationaal Komitee der Eeuwfeesten verleende financiële steun. Albert I schaarde zich eveneens achter dit initiatief. Hij verwees naar de verzuchtingen van mijnwerkers inzake respect en erkenning die hij opgevangen had tijdens een bezoek aan de Borinage. Beroepsverenigingen, werkgevers- en werknemersorganisaties werden betrokken bij de organisatie. Per beroepsgroep of specialiteit werd een studiec commissie en een selectiecomité aangesteld, respectievelijk voor het opstellen van de reglementen en de selectie van de kandidaten. De jury beoordeelde de kandidaten en deelde ze in drie categorieën in: kandidaten voor een bronzen, zilveren of gouden eretecken. Naast de groep van laureaten waren er nog twee specifieke doelgroepen: de jeugd en personen met een buitengewone technische en sociale expertise. De beste leerlingen uit het technisch en beroepsonderwijs konden de titel en het eretecken - een ster - van Cadet van de Arbeid behalen. Personen met een grote vakkennis en sociale kwaliteiten konden de titel Deken der Ambachten

---

3 K. VAN ACKER, Inventaris van een persoonsarchief. Het archief Fernand Van Ackere, Brussel, 1998 (Vrije Universiteit Brussel, Onuitgegeven verhandeling Archivistiek en Hedendaags Documentenbeheer).

verwerven.

De eerste Nationale Arbeidstentoonstelling vond plaats in Brussel op 12 oktober 1930. In de tijdsgeest van de jaren 1930 ging het om een groots opgezette manifestatie die baadde in een sfeer van klassensamenwerking. In dit kader werd met de ambachten trouwens teruggегреpen naar de symboliek en de terminologie van het corporatisme uit het verleden. 8.500 personen verkregen de titel Laureaat van de Arbeid, 3.500 anderen bekwamen een eervolle vermelding. 500 leerlingen mochten zich voortaan Cadet van de Arbeid noemen terwijl 100 personen gedecoreerd werden met het halsnoer van Deken der Ambachten. Honderden leden van verschillende selectiecomités hadden de maanden vóór deze eerste "Eeuwfeestpromotie" de verdiensten van de duizenden kandidaten beoordeeld. Door het succes volgden er al gauw plannen voor een Tweede Nationale Arbeidstentoonstelling met uitreiking van eretekens in 1935, niet toevallig het jaar van de wereldtentoonstelling in Brussel. Organisatorisch kon men verder bouwen op de ervaringen van de eerste Nationale Arbeidstentoonstelling zodat de selectiecomités terug aan het werk gingen. De tentoonstelling werd afgesloten met een indrukwekkende massamanifestatie in het Heizelstadion op 21 juli 1935. Respectievelijk 10.500 en 650 personen ontvingen de titel Laureaat en Aspirant-Cadet van de Arbeid. De selectie club van de Dekens der Ambachten werd uitgebreid met 250 personen. In de tweede helft van de jaren 1930 werden pogingen ondernomen om het initiatief een permanent karakter te geven, onder meer via een degelijke administratieve omkadering. Bovendien circuleerden er nog andere initiatieven zoals de oprichting van een Nationaal Instituut van de Arbeid en de Sociale Vooruitgang of de bouw van een Nationaal Belfort van de Arbeid aan de oevers van de Maas in Luik. Het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in september 1939 doorkruiste al de plannen en verhinderde de organisatie van een derde editie van de Nationale Arbeidstentoonstelling. Leopold III opende op 13 maart 1940 nog plechtig de deuren van het Nationaal Salon van de Kwaliteitsarbeid maar de grandeur en het enthousiasme van de vorige evenementen was verdwenen.

Tijdens de oorlog werkte het Commissariaat-generaal clandestien verder onder de benaming Nationale Commissie tot Bevordering van de Kwaliteitsarbeid. Deze Commissie pleitte voor twee hervormingen: enerzijds de inbedding van de Nationale Arbeidstentoonstellingen in een instelling met een permanent karakter, anderzijds de mogelijkheid tot promotie voor de laureaten waarbij ze konden opklimmen van een bronzen tot zilveren en zelfs gouden eretekens. Na de oorlog zou de regering van nationale eenheid deze visie volgen. In 1948 kwam er een eerste hervorming. De Besluiten van de Regent van 12 maart en 2 april 1948 verleenden aan de Nationale Arbeidstentoonstellingen officieel het statuut van een permanente instelling.⁴ Tegelijkertijd bevestigden ze Paul Lacoste en Jean Fourmoy in hun ambt van respectievelijk Commissaris-generaal en Adjunct-commissaris-generaal. Ongeveer een half jaar later legde het Besluit van de Regent van 12 november 1948 de officiële modellen van de

---

4 Belgisch Staatsblad van 18 juni 1948, p. 4978-4980.

eretekens van de arbeid vast. Voortaan zouden de titels Eredeken, Laureaat en Cadet via Koninklijk Besluit toegekend worden. ⁵De publicatie ervan zou volgen in het Belgisch Staatsblad.

Toch bleek vooral het organisatiekader niet te beantwoorden aan de ambitieuze plannen om op een grootschalige en continue wijze laureaten te benoemen. De vijftiende verjaardag van de oprichting van de Nationale Arbeidstentoonstellingen in 1954 betekende de geschikte aanleiding om dit probleem te verhelpen. Het Koninklijk Besluit van 31 juli 1954 bepaalde dat de Nationale Arbeidstentoonstellingen geïncorporeerd zouden worden in een nieuwe instelling van openbaar nut, met name het Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid van België - Albert I (verder afgekort als KIEAB). Dit gebeurde onder de hoge bescherming van Koningin Elisabeth zodat het KIEAB de toevoeging "Stichting Koningin Elisabeth van België" verkreeg. Het Commissariaat-generaal der Regering bij de Nationale Arbeidstentoonstellingen oefende controle uit op de werking. Toch vloeyde de creatie van een gespecialiseerde instelling ook voort uit een ruimer maatschappelijk streven naar sociale vrede. De oprichting volgde trouwens kort op de "Gemeenschappelijke Verklaring over de Productiviteit" van begin mei 1954 waarbij werkgevers en vakbonden zich engageerden tot samenwerking in ruil voor een deel van de productiviteitswinsten ⁶. Het KIEAB organiseerde gedurende verschillende decennia proeven en massamanifestaties. Toch ontsnapte de instelling niet aan belangrijke verschuivingen inzake arbeidssociologie en -cultuur. Door de verschuiving van een industriële naar een diensteneconomie zag men zich in 1984 geroepen af te stappen van het tot dan toe geldende onderscheid tussen manuele en intellectuele arbeid. Daarnaast was er vanaf dan ook geen sprake meer van de notie "arbeidstrouw aan één onderneming". Toch had de instelling het moeilijk om de formule van de decoraties in een modern werkmilieu en snel evoluerende maatschappij te verankeren. Ter gelegenheid van de veertigste verjaardag in november 1994 hernieuwden de sociale partners, vertegenwoordigd in de Nationale Arbeidsraad, hun vertrouwen in het KIEAB. Dit gebeurde met een "Gemeenschappelijke Intentieverklaring over de bevordering van de Waardigheid van de Arbeid". De ondertekening ervan bevestigde plechtig de ethische, sociale en economische rol van het KIEAB bij zijn inspanningen tot bevordering van de waardigheid van de arbeid. Concreet verbonden de sociale partners zich ertoe hun gemandateerden en medewerkers uitdrukkelijk aan te sporen hun medewerking te verlenen aan de goede werking van het KIEAB. Vanaf 1997 ontwikkelde het KIEAB nieuwe activiteiten in verband met de actuele arbeidsproblematiek. De organisatie van deze informatie- en denkactiviteiten - onder de vorm van conferenties en colloquia - moest vooral

---

⁵ De benaming Deken der ambachten werd gewijzigd in Eredeken van de Arbeid.

⁶ D. LUYTEN, Sociaal-economisch overleg in België sedert 1918, Brussel, 1985, p. 166-169. (Balans, 6)
Gemeenschappelijke verklaring over de productiviteit, in: Arbeidsblad, mei 1954, LV, 5, p. 607-614.

de aandacht vestigen op het kwaliteitsconcept en zodoende van belang zijn voor de gezochte waarden bij de promoties.⁷

BEVOEGDHEDEN EN ACTIVITEITEN

Het KIEAB is een instelling van openbaar nut, opgericht op basis van de wet van 27 juni 1921 waarbij aan vzw's en aan instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend. De instelling valt niet onder de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.⁸ De instelling staat onder toezicht van de minister van Tewerkstelling en Arbeid.

De Nationale Arbeidstentoonstellingen streefden ernaar op landelijk niveau de belangstelling voor het beroep en de beroepskennis te ontwikkelen. Dit gold voor alle werknemers van alle economische sectoren. Verder beoogde men vooruitgang en initiatief te stimuleren. De Nationale Arbeidstentoonstellingen boden werknemers de mogelijkheid officiële erkenning voor hun professionele verdiensten te bekomen. In het bijzonder wenste de instelling de beroepsijver en -ethiek aan te moedigen en een gezonde en vruchtbare competitie te bevorderen onder de beste werknemers. De doelstellingen van het KIEAB stemmen in grote mate overeen met deze van de Nationale Arbeidstentoonstellingen, met name beroepsopleiding en beroepsvolmaking bevorderen en officieel bekrachtigen, dit ongeacht de hiërarchie. Verder wil het instituut de promotie van arbeidseliten behartigen op intellectueel, professioneel, moreel en sociaal vlak. Hierbij houdt het instituut rekening met de ontwikkelingen in het arbeidsmilieu. Om deze doelstellingen te bereiken, kan het KIEAB rekenen op een jaarlijkse toelage van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid en een gelijkwaardige bijdrage van de privésector in speciën, diensten en prestaties in natura.

Er bestaan zes verschillende titels en eretekens van de arbeid onderverdeeld in drie categorieën.⁹ Deze eretitels worden slechts verleend na een selectie waarbij de kandidaten moeten aantonen de nodige beroepsbekwaamheid te bezitten. De eretekens worden bijgevolg niet automatisch toegekend en zuiver kwantitatieve elementen, zoals leeftijd of anciënniteit, zijn van ondergeschikt belang.¹⁰ Er worden drie categorieën van eretekens van de arbeid voorzien. Ten

---

7 Wettelijke basisteksten: Koninklijk Besluit van 14 maart 1929: oprichting "Nationale Arbeidstentoonstellingen" (Belgisch Staatsblad van 16 maart 1929, p. 1173-1175); Koninklijk Besluit van 31 juli 1954: stichting KIEAB- Albert I- Nationale Arbeidstentoonstellingen" (Stichting Koningin Elisabeth van België) en goedkeuring van de statuten (Belgisch Staatsblad van 8 augustus 1954, p. 5627-5633).

8 Belgisch Staatsblad van 24 maart 1954, p. 2210-2214.

9 Voor informatie inzake de huidige procedures en werking, zie op: www.iret-kiea.be (15 september 2006).

10 De eretekens van de arbeid mogen niet verward worden met andere eervolle onderscheidingen, uitgereikt door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, waarvoor het belangrijkste criterium voor toekenning het aantal

eerste is er het halssnoer voor de Eredekens van de Arbeid die een representatieve opdracht hebben. Ze dienen de tradities, de waarde, het moreel en het sociaal prestige van hun beroep of functie te verpersoonlijken. De kandidaten worden gekozen onder de personen die, tijdens hun beroepsleven, het bewijs hebben geleverd te voldoen aan de sociale, intellectuele en morele vereisten voor een Eredeken van de Arbeid. Ze worden voorgesteld door het Nationaal Organiserend Comité en goedgekeurd door de Commissaris-generaal der Regering bij de Nationale Arbeidstentoonstellingen.

De duur van het mandaat van een Eredeken van de Arbeid bedraagt in principe vijf jaar. Het geldt zowat als de bekroning van de loopbaan. In de praktijk behoudt de Eredeken van de Arbeid zijn titel tot het ogenblik waarop zijn opvolger wordt aangeduid. Bij het beëindigen van zijn mandaat kan de Eredeken van de Arbeid tot Emeritus-Eredeken van de Arbeid worden aangesteld. Dit gebeurt na gunstig advies van het Nationaal Organiserend Comité en de Commissaris-generaal der Regering bij de Nationale Arbeidstentoonstellingen. De Eredekens en de Emeriti-Eredekenen hebben zich verenigd in het Koninklijk College der Eredekens van de Arbeid van België. Dit college werkt samen met het KIEAB. Hun Raad van Bestuur is belast met het jaarlijks inrichten van activiteiten en met het onderhouden van de onderlinge communicatie door middel van een nieuwsbrief. In 1994 werd ook het ereteken Eredeken van de Arbeid honoris causa in het leven geroepen. Dit ereteken is voorbehouden voor personen die een activiteit uitoefenen in een sector waarvoor geen promoties worden georganiseerd. De voorwaarden sluiten nauw aan bij deze van de Eredekens. De Eredekens van de Arbeid honoris causa worden voorgesteld door het Directiecomité van het KIEAB en voorgedragen door de Raad van Beheer van het Koninklijk College der Eredekens van de Arbeid van België.

In de hiërarchie bevinden de Laureaten van de Arbeid zich onder de Dekens van de Arbeid. Bij de eretekens van Laureaten van de Arbeid onderscheiden we drie categorieën. Het bronzen ereteken erkent officieel de grote verdiensten van personen die arbeid van "hoge kwaliteit" verrichten. Ze onderscheiden zich in de uitoefening van hun taak, functie of beroep door hun kennis, hun enthousiasme en hun creativiteit. Het zilveren ereteken bekroont officieel de door de houders van het bronzen ereteken gedane inspanning om een verruimde beroepsbekwaamheid te verwerven en zich aan te passen aan de evolutie van de techniek en/of aan de gebruikte beheersmethoden. Het gouden ereteken erkent officieel de hoge beroepsbekwaamheid en de sociale inzet van de houders van het zilveren ereteken. Specifiek voor de doelgroep van de jongeren bestaat er het ereteken van Cadet van de Arbeid. Dit ereteken onderscheidt officieel jongeren voor de grote verdiensten bij hun streven naar vervolmaking, hun verantwoordelijkheidsbesef, hun aanpassingsvermogen en hun geschiktheid om initiatief te nemen. In 1968 besliste het KIEAB ook de verdiensten van de leden van de Technische Comités en van de Nationaal Organiserende Comités systematisch en officieel te erkennen. Sindsdien komt

---

dienstjaren is.

elke persoon, die tijdens minstens drie procedures in één van de comités van dezelfde sector heeft gezeteld, in aanmerking voor het behalen van de titel van Laureaat van de Arbeid met het gouden ereteken ten titel van promotor.

De procedure voor het verkrijgen van een promotie met ereteken verloopt als volgt. De kandidatuur voor het toekennen van een ereteken wordt ingediend door de kandidaat, zijn of haar werkgever, de representatieve werkgevers- of werknemersorganisatie of een beroepsvereniging van de sector. Dit gebeurt met een officieel inschrijvingsformulier waaraan een bewijs van goed zedelijk gedrag - van recente datum en bestemd voor een openbaar bestuur - wordt toegevoegd. Voor de kandidaten, die gebonden zijn door een arbeidsovereenkomst, wordt aan de werkgever gevraagd een vertrouwelijke beoordeling aan de leden van het Nationaal Organiserend Comité en van het Selectiecomité uit te brengen. De voorstelling en de selectie van de kandidaten gebeuren op grond van de bepalingen en de voorwaarden, vastgelegd in algemene reglementen, die voor alle sectoren van toepassing zijn. Deze bepalingen en voorwaarden houden verband met de nationaliteit, leeftijd en periode werkzaam in de sector. Daaraan worden doorgaans specifieke voorwaarden, eigen aan de sector, toegevoegd. De kandidaten kunnen uitgenodigd worden zich voor het selectiecomité aan te bieden.

Het KIEAB richtte officiële plechtigheden in voor de uitreiking van de eretekens. De huldiging van de laureaten gebeurde door een lid van de regering of prominenten van werkgevers- en werknemersorganisaties of beroepsverenigingen. Gemiddeld werden er elk jaar een tiental plechtigheden georganiseerd. De brevetten, die gelden als officiële akten bij de toekenning van eretekens van de Arbeid, werden ook toegezonden aan de gemeentebesturen met het oog op een bijkomende hulde op lokaal vlak.

Het toekennen van de eretekens verloopt per sector. Aan de invulling van het begrip sector gaf het KIEAB een eigen interpretatie. De sectoren komen doorgaans niet overeen met de gangbare classificaties van economische activiteiten. De benaming kan gebaseerd zijn op de activiteit, de beroepsgroep, het eindproduct of de dienst. De inrichting van promoties weerspiegelt in zekere zin ook de economische evolutie. Tot de jaren 1960 waren vooral de "sectoren" betreffende landbouw en industrie sterk vertegenwoordigd. De promoties voor de mijnwerkers werden niet meer georganiseerd na de sluiting van de steenkoolmijnen. Tenminste elke 5 jaar, worden voor de verschillende sectoren promoties georganiseerd. Zij hebben tot doel kandidaten voor het bekomen van de titel en het ereteken te selecteren. Voor de inrichting van elke promotie wordt een beroep gedaan op vertegenwoordigers van de betrokken werkgevers- en werknemersorganisaties of beroepsverenigingen. Zij zetelen in een "Nationaal Organiserend Comité", dat de nodige schikkingen treft met het oog op de selectie van de Laureaten en Cadetten en de voorstelling van de Eredekens van de Arbeid. Dit Nationaal Organiserend Comité installeert "Selectiecomités", samengesteld uit leden van bovengenoemde organisaties of

verenigingen. Een afgevaardigde van het KIEAB kan, als waarnemer, op de zittingen van de Selectiecomités aanwezig zijn.

ORGANISATIE

Het KIEAB wordt beheerd door een Raad van Bestuur, een Commissaris-generaal der Regering en een Directiecomité, paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van patronale en syndicale middens. Het dagelijks bestuur wordt waargenomen door een Voorzitter, Commissaris-generaal van de regering, Adjunct-commissaris-generaal van de regering en een Directeur-generaal. Het KIEAB doet een beroep op de medewerking van honderden afgevaardigden van werkgevers- en werknemersorganisaties en vertegenwoordigers van beroepsverenigingen die zetelen in Nationaal Organiserende en Technische Comités. Deze Comités stonden in voor de selectie van de kandidaten.

ARCHIEF

De overdracht van de hier beschreven archiefbescheiden vloeide voort uit de contacten die plaatsvonden in het kader van het onderzoeksproject "De instellingen van openbaar nut of parastatalen in België. Oprichting, bevoegdheden, werking".¹¹ Uit deze contacten bleek dat het Instituut kampte met een nijpend plaatsgebrek en bijgevolg vragen had over de bestemming van het statisch archief. Tegelijkertijd scherpte de viering van het 50-jarig bestaan van het KIEAB in 2004 het historisch bewustzijn aan en kwamen geschiedenis en archieven opnieuw in de belangstelling. In het tweede semester van 2002 werden de archieven van het KIEAB meermaals bezocht. Deze werden op twee plaatsen in Brussel bewaard: in de kantoren in de Visverkoperstraat, vlakbij de Beurs, en in de kelders van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid in de Belliardstraat. In de Visverkoperstraat ging het om circa 110 strekkende meter bescheiden bewaard in de kantoren van verschillende medewerkers en in een aparte centrale ruimte in het gebouw op dezelfde verdieping. De materiële toestand en de bewaaromstandigheden waren vrij goed. De grote reeksen stonden geordend op rekken. Het grootste deel van de archiefbescheiden werd bewaard in ordners. De ordners betreffende de promoties droegen doorgaans de vermelding van de sector en het jaar van de promotie op de rugzijde. Er was geen enkel ontsluitingsinstrument beschikbaar. De bewaaromstandigheden en materiële toestand in de kelders van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid aan de Belliardstraat waren minder gunstig. In dezelfde kelderruimte bevonden er zich trouwens ook archieven van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid zelf, die anno 2002 klaargemaakt werden voor een grootschalige verhuisoperatie. De omvang werd geraamd op 87 strekkende meter en 1 grote

---

11 In het kader van de "Actie tot stimulering van het onderzoek in de federale wetenschappelijke instellingen van de Diensten van de Eerste Minister".

steekkaartenbak. De ordners waren ingepakt in verhuisdozen.

Het aangetroffen archief op deze twee plaatsen was slechts een fractie van wat er enkele jaren voordien nog moet geweest zijn. Verschillende bronnen vertelden dat een groot deel van de archieven bij de verhuis van de Ortsstraat naar de Visverkoperstraat vernietigd werd. Maar mogelijk was het kwaad al eerder geschied want vóór de locatie in de Ortsstraat hadden nog verhuisoperaties plaatsgevonden. Het Instituut was voordien achtereenvolgens in de Brederodestraat en de Livornostraat gevestigd. Deze opeenvolgende verhuisoperaties hebben het archief ongetwijfeld ernstige schade toegebracht en verklaren in belangrijke mate de grote lacunes. Het meeste materiaal dateert vanaf het einde van de jaren 1970 en het begin van de jaren 1980. Verder blijken de meeste administratieve archiefbescheiden definitief verloren. Sprekend hierbij is dat alle documenten van de Raad van Bestuur of andere leidende organen, die dateren van vóór begin jaren 1980, onvindbaar zijn. Wat de boekhoudkundige documenten betreft, werd enkel een serie met algemene boekhoudkundige inlichtingen per jaar uit de periode 1958-1974 bewaard. In het kader van het 50-jarig bestaan van het Instituut informeerde mevrouw Martine Voets, Directrice-Coördinatrice van het KIEAB, bij gewezen medewerkers en bestuursleden naar hun archiefbezit. De respons hierop was gering.

Inhoud en structuur

INHOUD

Bestuursdocumenten van het Directiecomité van het KIEAB bleken niet bewaard te zijn. Hierdoor was en blijft het moeilijk zich een globaal beeld te vormen van onder meer de werking, het beleid of de strategieën van de instelling. Op institutioneel vlak beschikken we wel over een aantal boekhoudkundige archiefbestanddelen die een beeld kunnen geven van het globale beleid in de periode 1944-1988. Het wetenschappelijk belang van deze archieven rust vooral in de informatie over minder mondige groepen in de geschiedenis. De bronnen belichten met andere woorden de "kleine man" en laten hem / haar soms ook aan het woord. De onderzoeker kan een profiel opstellen van kandidaten en hun carrière schetsen. De aandacht kan uitgaan naar minder "mondige" beroepen zoals bakkers, bloementelers of haarkappers. Deze archieven informeren ons verder over de sociale mobiliteit van bepaalde werknemers. Zo is het bijvoorbeeld op basis van de gegevens over de dekens mogelijk een tegenhanger uit te werken voor de talrijke repertoria van werkgevers. Hiervoor zijn vooral de gegevens van de Eredekens van belang.¹² Belangrijk hierbij is dat netwerken gedetecteerd kunnen worden door onder meer het voordragen van kandidaten. Deze archiefbescheiden kunnen eveneens een belangrijke bijdrage leveren tot sectorale studies vanuit een sociale invalshoek. Daarnaast bevatten de dossiers inlichtingen en getuigenissen uit de tweede helft van de 20ste eeuw over (bijna) verdwenen beroepen zoals kleermakers of mijnwerkers en over de globale verschuiving naar een tertiaire economie. Belangrijk hierbij is dat deze dossiers de verzuiling overstijgen en betrekking hebben op personen van diverse strekkingen. Deze archiefbescheiden kunnen een sterk complementair karakter bezitten met syndicale archiefbescheiden die bijvoorbeeld terug te vinden zijn bij "archiefinstellingen op basis van maatschappelijk-filosofische stromingen" in Vlaanderen. In deze archieven ligt ook een belangrijk stuk mentaliteitsgeschiedenis vevat. De wortels van de instelling lagen in de jaren 1930, het tijdperk dat "de massa in beweging was" en dat de productiefactoren arbeid en kapitaal diametraal tegenover elkaar stonden. Het Commissariaat-generaal der Regering bij de Nationale Arbeidstentoonstellingen meende deze twee werelden te kunnen verzoenen door de transpositie van een 'corporatistisch ideaal' op de arbeids- en sociale verhoudingen van een 20ste-eeuwse industriële samenleving. De organisatie van massamanifestaties voor arbeiders zou na de Tweede Wereldoorlog trouwens gevoelige wijzigingen ondergaan.

Hoewel over de onderliggende strategieën in de archieven niets terug te vinden is, mag de relevantie van het KIEAB zeker niet onderschat worden. Een brede waaier aan vragen kan aan bod komen. Kunnen de Nationale

---

12 Deze steekkaarten berusten nog bij de instelling.

Arbeidstentoonstellingen beschouwd worden als een reactie tegen de moderniteit tijdens de crisis van de jaren 1930 door terug te grijpen naar denkmodellen van klassenverzoening met een uitgesproken waardepatroon? Hoe evolueerde de instelling vanuit dit paradigma gedurende de tweede helft van de 20ste eeuw? In hoeverre speelde deze instelling een rol in de emancipatie of erkenning van de arbeider? Wat was de beeldvorming van deze uitreikingen en manifestaties bij bepaalde beroepsgroepen en de pers? De uitgebreide collectie van persknipsels kan hier mogelijk een antwoord bieden. Welke normen en waarden waren bepalend? Hoe representatief is deze beperkte groep van arbeidseliten en slaagde ze erin te wegen op de arbeids- en sociale verhoudingen? Overstegen de decoraties hun symboliek en fungeerden ze als middel tot conflictbeheersing en sociale vrede? Boeiend zijn wellicht de comparatieve analyses tussen de onderscheiden beroepsgroepen en economische sectoren. Een éénduidige profielbepaling voor deze gedecoreerden lijkt me hoe dan ook weinig waarschijnlijk, gezien de complexiteit en de diversiteit van de socio-economische context.

Taal en schrift van de documenten

Frans en Nederlands.

SELECTIES EN VERNIETIGINGEN

Vier groepen archiefbescheiden werden integraal overgenomen en definitief bewaard: de dossiers inzake het financieel beheer en de begroting, een serie met dossiers inzake plechtigheden, een verzameling Koninklijke Besluiten van de benoemingen en een verzameling persknipsels betreffende promoties en plechtigheden.

In de omvangrijke series "proeven" en "laureaten" drong zich een nauwgezette en systematische selectie op. Het centrale uitgangspunt bij de selectie vormde de aanwezigheid van een brede waaier aan "sectoren", aangeduid met de benaming van beroepsgroep, activiteit, producten of diensten, zonder hiermee een globale representativiteit te willen nastreven.¹³Voor iedere "sector" zou ten minste één promotie bewaard worden. In dit kader werd voorafgaand aan de selectie een lijst opgemaakt van de archiefbescheiden door mevrouw Leen Imbrechts, medewerkster bij het KIEAB. Door deze arbeidsintensieve werkwijze kon het volume van beide series - de persoonsdossiers van de laureaten en de dossiers "épreuves" of proeven - herleid worden van meer dan 100 meter tot

13 De selectie gebeurde op basis van quota steekproeven of quota sampling waarbij eerst een aantal groepen - sectoren - binnen de populatie werden gedefinieerd. Deze gestratificeerde steekproef is van het niet-probabilistische type en bijgevolg is een statistische veralgemening voor de Laureaat met ereteken onmogelijk. De opzet van deze werkwijze was niet zozeer een globale representativiteit, maar het bewaren van voorbeelddossiers voor iedere beroepsgroep, sector of product. E. AERTS, Archiefselectie vanuit de statistiek. De steekproef in de archivaliek, Brussel, 1998, p. 29-30.

minder dan 15 meter. Het KIEAB kreeg vervolgens de toelating om alle resterende persoonsdossiers van laureaten en dossiers "épreuves" te vernietigen. Ter illustratie werden voor één sector enkele volledige voorbeelden behouden van zowel dossiers betreffende laureaten als dossiers betreffende proeven. ¹⁴Mevrouw Martine Voets (Directrice-Coördinatrice), de heer Gilbert Bousson (Hoofd Informaticedienst) en mevrouw Leen Imbrechts verleenden hun bereidwillige medewerking bij het uitvoeren van deze selectie. De selectie van de serie "proeven" werd doorgevoerd op stukniveau. Hierbij kwamen enkel het voorblad, het algemeen verslag en de notulen van de vergaderingen van het Nationaal Organiserend Comité - ook Nationaal Inrichtend Comité of Algemeen Organiserend Comité genoemd - en de Technische Comités of Selectiecomités voor definitieve bewaring in aanmerking. De selectie van de dossiers inzake laureaten werd doorgevoerd op dossierniveau. Hierbij werd er naar gestreefd dat iedere "sector" vertegenwoordigd zou zijn. Wanneer een "sector" meerdere procedures voor promotie had gekend, werd er rekening gehouden met de data om een evenwichtige spreiding in de tijd te verkrijgen.

De meerwaarde van de persoonsdossiers van de laureaten leek ons niet éénduidig en in sommige gevallen zelfs ronduit gering. Zo werden de dossiers van de laureaten voor de toekenning van een bronzen ereteken doorgaans vernietigd gezien de geringe informatieve waarde. Voor de geselecteerde promoties werden de dossiers van alle eredekens en laureaten met een gouden en zilveren ereteken systematisch weerhouden. Enkel voor de zeer kleine "sectoren" werd hier van afgeweken omdat ze anders niet aan bod zouden komen. In dit geval werden de persoonsdossiers van de laureaten met een gouden en zilveren ereteken aangevuld met dossiers van de laureaten met een bronzen ereteken. De dossiers van de Cadetten van de Arbeid werden vernietigd, uitgezonderd het volledig bewaarde dossier voor de sector "Brood- en banketbakkerij, ijsbereiding en chocoladebewerking" en de procedure voor het spoorwegpersoneel gezien het unieke karakter. ¹⁵

De twee hoger vermelde steekkaartensystemen werden niet weerhouden voor overdracht naar het Algemeen Rijksarchief. De "fichier" met gegevens van de laureaten van de Nationale Arbeidstentoonstellingen vóór de Tweede Wereldoorlog werd niet weerhouden voor definitieve bewaring omdat de inlichtingen op de steekkaarten zich beperkten tot vermelding van naam, adres en jaar van het verkrijgen van het ereteken. De waarde van het steekkaartensysteem was dus eerder gering. De namen van de laureaten of eredekens werden immers gepubliceerd. ¹⁶De bijbehorende persoonsdossiers - met wellicht een schat aan persoonlijke gegevens - van dit ontsluitingsinstrument waren spoorloos. Ze waren wellicht bij één van de

---

14 In casu de sector "Wegvervoer van personen", promotie 1981 (nrs. 355-359 in deze inventaris) en de sector "Brood- en banketbakkerij, ijsbereiding en chocoladebewerking", promotie 1981 (nrs. 296-307).

15 Voor het spoorwegpersoneel kon het KIEAB enkel het ereteken van Cadet toekennen.

16 Koninkrijk België, het gulden boek der Nationale Arbeidstentoonstelling. Brussel 1930, Brussel, s.d. (1930) / Deuxième exposition du Travail de Belgique 1935. Tweede Nationale Arbeidstentoonstelling van België, Brussel, s.d. (1935).

verhuisoperaties uit het verleden vernietigd. Bij het KIEAB bestond de intentie om alsnog een microfilm te maken van de steekkaarten. De steekkaarten betreffende de Eredekens bleven op het KIEAB aangezien deze archiefbescheiden nog steeds een dynamisch karakter hebben.

ORDENING

De bewerking van dit archiefbestand gebeurde volgens de deductieve methode of een bewerkingsmethode vertrekkend vanuit de organisatie en de taken van de archiefvormer. In het kader van het onderzoeksproject "De instellingen van openbaar nut of parastatalen in België. Oprichting, bevoegdheden, werking" werd reeds een beknopte institutioneel-historische studie van het KIEAB gemaakt. Dit inzicht vergemakkelijkte nadien de analyse van de archiefbestanddelen. De stappen, die werden ondernomen, waren de registratie van herkenbare reeksen, verzamelingen of andere groepen bescheiden in het resterende archiefbestand, de selectie en het aanbrengen van een eigen structuur.

Tijdens de inspectiebezoeken waren de ordeningsmethoden en rangschikkingsystemen duidelijk herkenbaar. Dit resulteerde in volgende groepen archiefbescheiden:

- Dossiers inzake het financieel beheer en de begroting. Dit waren de enige archiefstukken van administratieve aard.

- Een serie "proeven" met dossiers inzake proeven en de organisatie ervan voor de periode 1950-1987. De organisatie van de promoties, georganiseerd voor de verschillende sectoren, verliep op een gestandaardiseerde wijze. De series "proeven" - intern doorgaans "épreuves" genoemd - waren de draaiboeken voor de organisatie van een promotie van een bepaalde sector. Deze series waren per trimester en per sector geklasseerd en dateerden vooral vanaf het eind van de jaren 1970 tot het midden van de jaren 1980. Een gering aantal stukken had betrekking op de organisatie van de promoties rond 1960. De dossiers uit de serie "proeven", bevatten een brede waaier aan informatie: een samenvattende staat, een lijst van de laureaten of cadetten, stukken betreffende de betaling van de eretekens, een lijst van kandidaten, een lijst van verdaagde kandidaten, een lijst van laureaten per werkgever, een specimen van de inschrijvingsformulier, een beoordelingsformulier, een lijst van de leden van het Nationaal Organiserend Comité, een lijst van de leden van de Technische Comités, het algemeen verslag en de notulen van de vergaderingen, het verslag van de schiftings- en de definitieve proeven en de briefwisseling of de nota's voor de Regeringscommissaris.

- Een serie "laureaten" met persoonsdossiers. Deze persoonsdossiers bevatten de officiële inschrijvingsformulieren en de bijbehorende stukken, waaronder bewijzen van goed zedelijk gedrag, voor de periode 1978-1988. De doorlichting van de kandidaten verliep eveneens op een gestandaardiseerde wijze. Dit was niet verwonderlijk. Het KIEAB behandelde jaarlijks gemiddeld 2.600 dossiers.

De persoonsdossiers waren geordend per sector en per promotiejaar waarin de uitreiking plaatsvond. De dossiers kregen een code en volgnummer.¹⁷ De persoonsdossiers van de laureaten, doorgaans 5 tot 10 pagina's dik, bevatten volgende elementen: een identificatieformulier, een bewijs van goed zedelijk gedrag en eventueel bijkomende stukken tot het bekomen van de titel zoals een evaluatieformulier, het verslag van het eventuele interview van de jury met de kandidaat, het advies van de werkgever of de beschrijving van de carrière en de functie. Voor het bekomen van de titel Laureaat van de Arbeid met een gouden ereteken werd in een bondig verslag vooral gepeild naar de sociale activiteiten. De kandidaat-laureaten voor het zilveren ereteken dienden een werkstuk te maken. Dit kon gaan over diverse onderwerpen: de geschiedenis van hun werkgever, de technische evoluties in de sector,...

- Een serie "plechtigheden" met dossiers inzake plechtigheden voor de periode 1948 tot 1989. Deze serie was zeer onvolledig en weinig omvangrijk. De dossiers waren de draaiboeken voor de organisatie van de plechtigheden. Een dossier bevatte onder meer het programma, instructies, toespraken, briefwisseling, een plattegrond, uitnodigingen, toegangskarten of aanwezigheidslijsten.
- Een verzameling Koninklijke Besluiten van de benoemingen voor de periode 1950-1983. Deze gedrukte stukken geven een overzicht van de Eredekens, Laureaten en Cadetten per promotie.
- Een verzameling persknipsels betreffende promoties en plechtigheden
- Tenslotte bewaarde het KIEAB een aantal publicaties die door de instelling waren uitgegeven.

Naast de vermelde series en verzamelingen bestonden er nog twee "fichiers" of steekkaartensystemen:

- Het uitgebreide steekkaartensysteem in de kelders van het ministerie van Tewerkstelling en Arbeid aan de Belliardstraat met gegevens van de laureaten van de Nationale Arbeidstentoonstellingen vóór de Tweede Wereldoorlog was in onbruik geraakt. Het steekkaartensysteem bevatte gegevens van meer dan 25.000 keurarbeiders uit het Interbellum¹⁸.
- Het steekkaartensysteem betreffende de Eredekens vanaf 1951 tot 1993. De steekkaarten van de Eredekens bevatten volgende informatie: naam, voornaam, adres, geboortedatum en -plaats, datum van benoeming per Koninklijk Besluit en datum van de publicatie in het Belgisch Staatsblad, de sector, de functie, de naam van de organisatie die de persoon heeft voorgedragen. De bijbehorende persoonsdossiers van de Eredekens en Emeriti-Eredekens vanaf 1978 worden bewaard op het Instituut in de Visverkopersstraat. Deze persoonsdossiers bestaan uit twee delen. Een formulier ingevuld door de organisatie, die de kandidaat voordraagt, en een formulier ingevuld door de kandidaat zelf. Verder bevat het inlichtingen van

---

17 Gouden ereteken voor de leden van de technische comités (OCT), gouden ereteken (O), zilveren ereteken (A) en bronzen ereteken (B).

18 Uit vrees voor een herhaling van de deportatie van dwangarbeiders tijdens de Eerste Wereldoorlog werden bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog deze gegevens in veiligheid gebracht.

administratieve en sociale aard en informatie over de keuze en het huidige beroep van de kandidaat.

Het archief van het KIEAB was opgebouwd volgens het seriëstelsel. Door het fragmentarisch karakter van het archiefbestand was het niet mogelijk de originele structuur te reconstrueren en een exacte weergave te vormen van de werking van de archiefvormer. Een "intellectuele ordening" leek meer aangewezen om tot een logische structuur te komen. Dit impliceerde het verlaten van een strikt seriële benadering en oorspronkelijke ordening voor de series laureaten, proeven en plechtigheden.¹⁹ Er werd besloten om per sector de geselecteerde dossiers uit de drie series bij elkaar te zetten. Enkel de dossiers inzake het financieel beheer en de begroting, de verzamelingen Koninklijke Besluiten van benoemingen en persknipsels over de promoties en de plechtigheden behielden hun oorspronkelijke ordening.

Het vastleggen van de bestandsstructuur verliep volgens het ordeningsmodel "organisatie-functies-onderwerpen".²⁰ Concreet betekende dit dat de dossiers inzake het financieel beheer en de begroting het administratieve luik van de inventaris vormden. De taken - de hoofdmoot van de inventaris - zaten vervat in de drie originele series, die rechtstreeks verband hielden met de kernactiviteit van de instelling, met name de series "plechtigheden", "proeven" en "laureaten". Deze dossiers werden samengebracht en gestructureerd op meerdere niveaus. Deze getrapte indeling resulteerde in onderstaand schema:

- Afdeling: taken
- Hoofdrubriek: activiteiten nomenclatuur Nace-bel
- Subrubriek: sector
- Reeks: plechtigheden, proeven of laureaten
- Archiefbestanddeel: promotiejaar

Essentieel bij het ontwerp van de eigen indeling was het uitsplitsen van deze kernactiviteiten volgens onderwerpsgroep.²¹ Dit gebeurde op basis van een rubriekenstelsel, in casu de activiteiten nomenclatuur Nace-bel.²² Deze activiteiten nomenclatuur werd voornamelijk opgesteld met het oog op het vergemakkelijken van het ordenen van de economische en sociale informatie. Hoewel ze essentieel gericht is op statistisch gebruik, was deze indeling ook hier vrij eenvoudig toepasbaar. De onderwerpsgewijze classificatie bleef beperkte tot het hiërarchische niveau van secties en subsecties van de Nace-bel.²³ Deze secties en subsecties vormen de onderwerpsgroepen:

---

19 Deze werkwijze gebeurde in overleg met dhr. Gustaaf Janssens, afdelingshoofd, en dhr. Luc Janssens, waarvoor hartelijk dank.

20 H. COPPENS, De ontsluiting van archieven : richtlijnen en aanbevelingen voor de ordening en beschrijving van archieven in het Rijksarchief, Brussel, 1997, p. 180. (Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën, *Miscellanea Archivistica Manuale*, 21)

21 *Ibid.*, p. 150-152 en 161-162. Deze wijze van groepering en systematische rangschikking is verdedigbaar.

22 De activiteiten nomenclatuur werd opgesteld in een geharmoniseerd Europees kader dat vastgelegd werd in een EG-Verordening van de Raad.

23 De activiteiten nomenclatuur NACE-BEL is opgebouwd volgens de hiernavolgende

- A. Landbouw, jacht en bosbouw
- B. Visserij
- C. Winning van delfstoffen
- D. Industrie
- DA. Vervaardiging van voedings- en genotmiddelen
- DB. Vervaardiging van textiel en kleding
- DC. Ledernijverheid en vervaardiging van schoeisel
- DD. Houtindustrie en vervaardiging van artikelen van hout
- DE. Papier- en kartonnijverheid, uitgeverijen en drukkerijen
- DF. Vervaardiging van cokes, geraffineerde aardolieproducten en splijt- en kweekstoffen
- DG. Chemische nijverheid
- DH. Rubber- en kunststofnijverheid
- DI. Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten
- DJ. Metallurgie en Vervaardiging van producten in metaal
- DK. Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen
- DL. Vervaardiging van elektrische en elektronische apparaten en instrumenten
- DM. Vervaardiging van overige transportmiddelen
- DN. Overige industrie
- E. Productie en distributie van elektriciteit, gas en water
- F. Bouwnijverheid
- G. Groot- en kleinhandel, reparatie van auto's en huishoudelijke artikelen
- H. Hotels en restaurants
- I. Vervoer, opslag en communicatie
- J. Financiële instellingen
- K. Onroerende goederen, verhuur en diensten aan bedrijven
- L. Openbaar bestuur
- M. Onderwijs
- N. Gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening
- O. Gemeenschapsvoorzieningen, sociaal-culturele en persoonlijke diensten

Toch dienden zich enkele kleine ingrepen aan. Een aantal dossiers uit de serie plechtigheden bezat een algemeen karakter en was dus niet gebonden aan één activiteit. Ze werden ondergebracht onder de "Dossiers inzake algemene plechtigheden". Promoties, die behoorden tot meerdere (sub)secties, werden voorzien van pro memoriebeschrijvingen. Enkel in het geval van de promoties die hoorden tot de subsecties DJ, DK en DL was de scheiding tussen de subsecties niet realistisch. Er zat niets anders op dan deze drie subsecties samen te nemen tot "Metallurgie en Vervaardiging van producten in metaal, machines, apparaten, werktuigen, elektrische en elektronische apparaten en instrumenten". Binnen de onderwerpsgroepen - secties of subsecties - werden de archiefbestanddelen verder gestructureerd volgens "sector". ²⁴De ordening van de "sectoren" gebeurde chronologisch, meer bepaald op basis van de

---

hiërarchische niveaus: secties en subsecties (gecodeerd met letters), vervolgens afdelingen (2 cijfers), groepen (3 cijfers), klassen (4 cijfers) en subklassen (5 cijfers).

24 Dit gebeurde volgens de interne benaming van de economische sectoren, beroepsgroepen, diensten of producten. Deze benaming was niet steeds uniform.

oudste promotie. Iedere "sector" werd vervolgens verder ingedeeld volgens de oorspronkelijke reeks: proeven, laureaten en plechtigheden. Het laagste niveau, het archiefbestanddeel, vermeldt het jaar waarin de promotie werd afgerond. Met het doel verstoringen van de ordening binnen een archiefbestanddeel tegen te gaan, werd in een groot aantal gevallen de oorspronkelijke verpakking in ordners vervangen door een zuurvrij "clip-systeem".

Na de (kern)taken volgt de documentatie. De verzamelingen Koninklijke Besluiten en persknipsels betreffende de promoties en plechtigheden kunnen in geen geval los gezien worden van de taken van het KIEAB. Tenslotte bevat de inventaris een aantal (gelegenheids)publicaties van het KIEAB en zijn rechtsvoorgangers.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

I. FINANCIËEL BEHEER

1 - 11 DOSSIERS INZAKE DE BEGROTING EN DE FINANCIËLE TOESTAND, 1944-1988.

1	1944-1952.	1 pak
2	1953-1960.	1 pak
3	1960-1966.	1 pak
4	1967-1971.	1 pak
5	1972-1973.	1 pak
6	1974-1976.	1 pak
7	1975-1979.	1 pak
8	1978-1981.	1 pak
9	1982-1984.	1 pak
10	1985-1988.	1 omslag
11	1986-1987.	1 omslag

II. PROMOTIES EN PLECHTIGHEDEN

A. DOSSIERS INZAKE ALGEMENE PLECHTIGHEDEN

- 12 Nationaal Feest van de Arbeid en viering van de 20ste verjaardag van de Nationale Arbeidstentoonstellingen van België op 21 juli 1949. 1 omslag
- 13 Huldebetoon aan de leden van de Technische Comités op 23 oktober 1949. 1 omslag
- 14 Huldezitting voor de leden van de Technische Comités op 17 oktober 1954. 1 pak
- 15 15 - 16 NATIONALE PLECHTIGHEID. 21 juli 1955. 1 omslag
- 16 21 juli 1961. 1 omslag
- 17 Lunch ter gelegenheid van de 25ste verjaardag van de uitreiking van de eerste eretekens in 1930 op 11 oktober 1955. 1 omslag
- 18 18 - 21 NATIONAAL HULDEBEToon AAN DE ARBEID. 15 januari 1966. 1 omslag
- 19 11 november 1966. 1 pak
- 20 23 november 1968. 1 pak
- 21 6 november 1971. 1 pak

*B. DOSSIERS INZAKE PROMOTIES EN PLECHTIGHEDEN GEORDEND
VOLGENS ACTIVITEIT*

1. LANDBOUW, JACHT EN BOSBOUW

A. TUINBOUW

22	22 - 23 Proeven. 1960.	1 omslag
23	1970.	1 omslag
24	24 - 26 Laureaten. 1979-1980. Gouden eretekens 1-54.	1 pak
25	Zilveren eretekens 1-25.	1 pak
26	Zilveren eretekens 26-47.	1 pak
27	Laureaten: gouden eretekens 1-38. 1984-1985.	1 pak
 <i>B. LANDBOUW</i>		
28	28 - 29 Proeven. 1963.	1 omslag
29	1975.	1 omslag
30	30 - 31 Laureaten. 1981. Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-2, gouden eretekens 1-34, zilveren eretekens 1-10.	1 pak
31	Zilveren eretekens 11-41.	1 pak

- 32 Plechtigheid van 26 februari 1989. 1 omslag
- C. VEETEELT*
- 33 33 - 34 Proeven. 1963. 1 omslag
- 34 1975. 1 omslag
- 35 35 - 41 Laureaten. 1981-1982.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1,
gouden eretekens 1-40. 1 pak
- 36 Gouden eretekens 41-65, zilveren eretekens 1-10. 1 pak
- 37 Zilveren eretekens 11-35. 1 pak
- 38 Zilveren eretekens 36-60. 1 pak
- 39 Zilveren eretekens 61-85. 1 pak
- 40 Zilveren eretekens 86-115. 1 pak
- 41 Zilveren eretekens 116-127, bronzen eretekens 1-20. 1 pak

D. BOSBOUW EN -ONTGINNING, ZAGERIJEN EN HOUTHANDEL
Bewaard in: nrs. 129-130 van deze inventaris.

E. LANDBOUW- EN VOEDINGSNIJVERHEDEN
Bewaard in: nrs. 93-106 van deze inventaris.

- 42 *F. SEIZOENARBEIDERS*
Proeven. 1966. 1 omslag
- 43 *G. "BLOEMENBINDERIJ"*
Proeven. 1967. 1 omslag
- 44 *H. DIENSTVERLENING AAN LANDBOUW, TUINBOUW EN VEETEELT*
Proeven. 1971. 1 omslag
- 45 *I. LANDBOUWHUISHOUDKUNDE*
Proeven. 1975. 1 omslag
- 46 46 - 47 Laureaten. 1981-1982.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1,
gouden eretekens 1-11, zilveren eretekens 1-14. 1 pak
- 47 Zilveren eretekens 15-35. 1 pak
- 48 *J. BLOEMENTEELT ("FLORISTEN")*
Proeven. 1978. 1 omslag
- 49 Laureaten: gouden eretekens 1-11, zilveren eretekens 1-10,
bronzen eretekens 1-20. 1982-1983. 1 pak
2. VISSERIJ
- 50 *A. ZEEVISSERIJ*
Proeven. 1964. 1 omslag

3. WINNING VAN DELFSTOFFEN

A. STEENGROEVENINDUSTRIE

- 51 51 - 52 Proeven.
1962. 1 omslag
- 52 1975. 1 omslag
- 53 Laureaten: gouden eretekens 1-11, zilveren eretekens 1-14. 1981.
1 pak
- 54 Plechtigheid van 25 juni 1989. 1 omslag

B. STEENKOOLNIJVERHEID

- 55 55 - 56 Proeven.
1965. 1 omslag
- 56 1978. 1 omslag
- 57 57 - 58 Laureaten. 1985-1986.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1,
gouden eretekens 1-29, zilveren eretekens 1-10. 1 pak
- 58 Zilveren eretekens 11-37, bronzen eretekens 1-20. 1 pak

4. INDUSTRIE

A. VERVAARDIGING VAN VOEDINGS- EN GENOTMIDDELEN

- 59 (1) Azijnfabricatie
Proeven. 1959. 1 omslag

60	(2) Brouwerij en mouterij Proeven. 1959.	1 omslag
61	(3) Chicorei <i>61 - 62 Proeven.</i> 1959.	1 omslag
62	1966.	1 omslag
63	(4) Chocolaterie Proeven. 1959.	1 omslag
64	(5) Deegwaren Proeven. 1959.	1 omslag
65	(6) Jam- en stroopfabricatie Proeven. 1959.	1 omslag
66	(7) Likeurstokerij, fabricatie van cider, vruchtensap en fruitwijn Proeven. 1959.	1 omslag
67	(8) Maalderijen <i>67 - 68 Proeven. 1959.</i> Kleine en middelgrote maalderijen.	1 omslag
68	Industriële maalderijen.	1 omslag

- 69 (9) Margarine- en olienijverheid
Proeven. 1959. 1 omslag
- 70 (10) Mineraal water en limonade
Proeven. 1959. 1 omslag
- 71 (11) Samengestelde veevoeders
Proeven. 1959. 1 omslag
- (12) Suiker- en aanverwante nijverheid
- 72 72 - 73 Proeven.
1959. 1 omslag
- 73 1974. 1 omslag
- 74 74 - 77 Laureaten. 1980-1981.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-3,
gouden eretekens 1-28. 1 pak
- 75 Zilveren eretekens 1-19. 1 pak
- 76 Zilveren eretekens 20-35. 1 pak
- 77 Zilveren eretekens 36-45. 1 omslag
- 78 (13) Vleesconserven
Proeven. 1959. 1 omslag

79	(14) Voedingsspecialiteiten en dieetvoeding Proeven. 1959.	1 omslag
80	(15) Zuivelnijverheid Proeven. 1959.	1 omslag
	(16) Tabaksnijverheid	
81	81 - 83 Proeven. 1960.	1 omslag
82	1973.	1 omslag
83	1980.	1 omslag
84	84 - 87 Laureaten. 1979-1980. Gouden eretekens 1-35.	1 pak
85	Gouden eretekens 36-46, zilveren eretekens 1-20.	1 pak
86	Zilveren eretekens 21-45.	1 pak
87	Zilveren eretekens 46-58, bronzen eretekens 1-20.	1 pak
88	88 - 89 Laureaten. 1985-1986. Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1, gouden eretekens 1-25.	1 pak
89	Gouden eretekens 26-44.	1 pak

90	(17) Voedingsnijverheid (algemeen) Proeven. 1960.	1 omslag
91	91 - 92 Slachthuizen en vleesverwerking Proeven. 1962.	1 omslag
92	Proeven. 1967.	1 omslag
93	(18) Landbouw- en voedingsnijverheden Proeven. 1966.	1 omslag
94	94 - 106 Laureaten. 1978-1979. Gouden eretekens voor de leden van de technische comités (a) 1-9, gouden eretekens (b) 1-30.	1 pak
95	Gouden eretekens (b) 31-76.	1 pak
96	Gouden eretekens (c) 1-35.	1 pak
97	Gouden eretekens (c) 36-67, zilveren eretekens (c) 1-10.	1 pak
98	Zilveren eretekens (c) 11-40.	1 pak
99	Zilveren eretekens (c) 41-75.	1 pak
100	Zilveren eretekens (c) 76-110.	1 pak
101	Zilveren eretekens (c) 111-116, zilveren eretekens (b) 1-25.	1 pak
102	Zilveren eretekens (b) 26-60.	1 pak

103	Zilveren eretekens (b) 61-95.	1 pak
104	Zilveren eretekens (b) 96-130.	1 pak
105	Zilveren eretekens (b) 131-160.	1 pak
106	Zilveren eretekens (b) 161-195.	1 pak

B. VERVAARDIGING VAN TEXTIEL EN KLEDING

(1) Bont

107	<i>107 - 108 Proeven.</i> 1962.	1 omslag
108	1974.	1 omslag
109	<i>109 - 110 Laureaten. 1981-1982.</i> Gouden eretekens 1-9, zilveren eretekens 1-4, bronzen eretekens 1-10.	1 pak
110	Bronzen eretekens 11-27.	1 pak

(2) Kleermakersambacht

111	<i>111 - 112 Proeven.</i> 1962.	1 omslag
112	1976.	1 omslag
113	Laureaten: gouden eretekens 1-6, zilveren eretekens 1-9. 1985- 1986.	1 omslag

- 114 (3) Textielnijverheid
Proeven. 1963. 1 omslag
- (4) Kleding- en confectienijverheid
- 115 115 - 116 Proeven.
1964. 1 omslag
- 116 1972. 1 omslag
- 117 117 - 118 Laureaten. 1984-1986.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-5,
gouden eretekens 1-17, zilveren eretekens 1-17. 1 pak
- 118 Zilveren eretekens 18-36, bronzen eretekens 63-83. 1 pak
- C. LEDERNIJVERHEID EN VERVAARDIGING VAN SCHOEISEL*
- (1) Ambachtelijke schoenmakerij en detailhandel in schoenen
- 119 119 - 120 Proeven.
1960. 1 omslag
- 120 1974. 1 omslag
- 121 121 - 122 Laureaten. 1979-1980.
Gouden eretekens 1-11, zilveren eretekens 1-5. 1 omslag
- 122 Zilveren eretekens 6-21. 1 omslag

(2) Ledernijverheid

- 123 123 - 124 Proeven.
1965. 1 omslag
- 124 1972. 1 omslag
- 125 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-4, gouden eretekens 1-16, zilveren eretekens 1-15.
1984-1985. 1 pak
- 126 (3) Marokijnwaren en reisartikelen in leder en in gelijksoortige
stoffen
Proeven. 1965. 1 omslag

D. HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING VAN ARTIKELEN VAN HOUT

(1) Houtverwerkende nijverheid

- 127 127 - 128 Proeven.
1963. 1 omslag
- 128 1971. 1 omslag
- 129 (2) Bosbouw en -ontginning, zagerijen en houthandel
Proeven. 1965. 1 omslag
- 130 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-2, gouden eretekens 1-2, zilveren eretekens 1-8, bronzen
eretekens 1-20. 1983-1985. 1 pak
- 131 (3) Ambachtelijke houtbewerking en meubelhandel
Proeven. 1970. 1 omslag

- 132   *132 - 133 Laureaten (Houtverwerkende nijverheid). 1983-1984.*
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-4,
gouden eretekens 1-23, zilveren eretekens 1-14.
1 pak
- 133   Zilveren eretekens 15-55.
1 pak
- E. PAPIER- EN KARTONNIJVERHEID, UITGEVERIJEN EN DRUKKERIJEN*
- (1) Papierdeeg-, papier- en kartonfabricatie
- 134   *134 - 135 Proeven.*
1963.
1 omslag
- 135   1976.
1 omslag
- (2) Grafische bedrijven en boeknijverheid
- 136   Proeven. 1969.
1 omslag
- 137   *137 - 138 Laureaten. 1984-1986.*
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-3,
gouden eretekens 1-17.
1 pak
- 138   Zilveren eretekens 1-23.
1 pak
- (3) Bedrijfspers
- 139   Proeven. 1975.
1 omslag
- 140   Laureaten: gouden eretekens 1-6, zilveren eretekens 1, bronzen
eretekens 1-19. 1979-1980.
1 pak

- 141 (4) Papier- en kartonverwerkende nijverheid
Proeven. 1976. 1 omslag
- 142 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-3, gouden eretekens 1-2, zilveren eretekens 1-14,
bronzen eretekens 1-14. 1982-1984. 1 pak
- 143 Plechtigheid van 25 november 1984. 1 omslag
- 144 (5) Periodieke en weekbladpers
Proeven. 1981. 1 omslag
- 145 Laureaten: zilveren eretekens 1-13, bronzen eretekens 1-17. 1987-
1988. 1 pak
- 146 Plechtigheid van 2 april 1989. 1 omslag
- 147 *F. CHEMISCHE NIJVERHEID*
Proeven. 1966. 1 omslag
- 148 148 - 152 Laureaten. 1982-1983.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1,
gouden eretekens 1-33. 1 pak
- 149 Zilveren eretekens 1-25. 1 pak
- 150 Zilveren eretekens 26-50. 1 pak
- 151 Zilveren eretekens 51-80. 1 pak
- 152 Zilveren eretekens 81-110. 1 pak

*G. VERVAARDIGING VAN OVERIGE NIET-METAALHOUDENDE
MINERALE PRODUCTEN*

(1) Kalk-, kalksteen-, dolomietnijverheid en aanverwante producten

- 153   *153 - 154 Proeven.*
1961. 1 omslag
- 154   1975. 1 omslag
- 155   *155 - 156 Laureaten. 1982-1983.*
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-2,
gouden eretekens 1-17, zilveren eretekens 1-5. 1 pak
- 156   Zilveren eretekens 6-28. 1 pak
- 157   (2) Baksteennijverheid
Proeven. 1962. 1 omslag
- 158   Laureaten: bronzen eretekens 1-20. 1982-1983. 1 omslag
- (3) Ceramieknijverheid
- 159   *159 - 160 Proeven.*
1964. 1 omslag
- 160   1976. 1 omslag
- 161   *161 - 162 Laureaten. 1982-1983.*
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-2,
gouden eretekens 1-17, zilveren eretekens 1-5. 1 pak

-
162	Zilveren eretekens 6-23.	1 pak
163	Plechtigheid van 11 maart 1984.	1 omslag
164	(4) Glasnijverheid Proeven. 1968.	1 omslag
165	<i>165 - 169 Laureaten. 1982-1983.</i> Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1, gouden eretekens 1-24.	1 pak
166	Gouden eretekens 25-46, zilveren eretekens 1-7.	1 pak
167	Zilveren eretekens 8-30.	1 pak
168	Zilveren eretekens 31-52.	1 pak
169	Zilveren eretekens 53-72.	1 pak
170	(5) Agglomeraten met cement Proeven. 1969.	1 omslag
171	(6) Cementnijverheid Proeven. 1971.	1 omslag
172	<i>172 - 174 Laureaten. 1978-1979.</i> Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1, gouden eretekens 1-2, zilveren eretekens 1-30.	1 pak
173	Zilveren eretekens 31-65.	1 pak

- 174 Zilveren eretekens 66-99. 1 pak
- 175 (7) Nijverheid van stortklaar beton
Proeven. 1972. 1 omslag
- 176 Laureaten: zilveren eretekens 1-2, bronzen eretekens 1-5. 1982-
1983. 1 omslag
- 177 (8) Fabricatie van aarden bloempotten
Proeven. 1975. 1 omslag
- 178 Laureaten gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-2, gouden eretekens 1-2, zilveren eretekens 1-4, bronzen
eretekens 1-15. 1982-1983. 1 omslag
- 179 (9) Asbestcementindustrie
Proeven. 1981. 1 omslag
- 180 Laureaten: bronzen eretekens 1-20. 1980-1981. 1 omslag
- (10) Betonnijverheid
- 181 *181 - 182 Laureaten. 1982.*
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1,
gouden eretekens 1-19, zilveren eretekens 1-5. 1 pak
- 182 Zilveren eretekens 6-35. 1 pak
- Plechtigheid van 25 juni 1989. Bewaard in: nr. 54 van deze
inventaris. 1 omslag

*H. METALLURGIE EN VERVAARDIGING VAN PRODUCTEN IN METAAL,
MACHINES, APPARATEN, WERKTUIGEN, ELEKTRISCHE EN
ELEKTRONISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN*

(1) Kleine en middelgrote metaalondernemingen

- 183** 183 - 184 Proeven.
1959. 1 omslag
- 184** 1972. 1 omslag
- 185** 185 - 186 Laureaten. 1978-1979.
Gouden eretekens 1-14, zilveren eretekens 1- 9. 1 omslag
- 186** Zilveren eretekens 10-32. 1 omslag
- 187** Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1, gouden eretekens 1-17, zilveren eretekens 1-15. 1984-
1985. 1 pak
- (2) Metaalverwerkende, mechanische en elektrotechnische
nijverheid
- 188** 188 - 191 Proeven.
1959. 1 omslag
- 189** 1966. 1 omslag
- 190** 1972. 1 omslag
- 191** 1979. 1 omslag
- 192** 192 - 209 Laureaten. 1977-1979.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-4,

	gouden eretekens 1-35.	1 pak
193	Gouden eretekens 36-65.	1 pak
194	Gouden eretekens 66-100.	1 pak
195	Gouden eretekens 101-135.	1 pak
196	Gouden eretekens 136-175.	1 pak
197	Gouden eretekens 176-215.	1 pak
198	Gouden eretekens 216-244, zilveren eretekens 1-10.	1 pak
199	Zilveren eretekens 11-35.	1 pak
200	Zilveren eretekens 36-63.	1 pak
201	Zilveren eretekens 64-90.	1 pak
202	Zilveren eretekens 91-120.	1 pak
203	Zilveren eretekens 121-148.	1 pak
204	Zilveren eretekens 149-180.	1 pak
205	Zilveren eretekens 181-215.	1 pak
206	Zilveren eretekens 216-257.	1 pak
207	Zilveren eretekens 258-298.	1 pak

- 208 Zilveren eretekens 299-325. 1 pak
- 209 Zilveren eretekens 326-347, bronzen eretekens 1-20. 1 pak
- 210 *210 - 216 Laureaten. 1984-1986.*
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-9,
gouden eretekens 1-25. 1 pak
- 211 Gouden eretekens 26-54. 1 pak
- 212 Gouden eretekens 55-80. 1 pak
- 213 Gouden eretekens 81-110. 1 pak
- 214 Gouden eretekens 111-140. 1 pak
- 215 Gouden eretekens 141-175. 1 pak
- 216 Gouden eretekens 176-206. 1 pak
- (3) Metaal- en wapengravure
- 217 *217 - 219 Proeven.*
1965. 1 omslag
- 218 1977. 1 omslag
- 219 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-2, gouden eretekens 1, zilveren eretekens 1-4, bronzen
eretekens 1-15. 1983-1984. 1 pak

- 220 (4) Optiek
Proeven. 1969. 1 omslag
- (5) Goudsmederij en juweliërs
Bewaard in: nrs. 235-236 van deze inventaris.
- 221 (6) Schoenorthopedie
Proeven. 1973. 1 omslag
- 222 Laureaten: gouden eretekens 1-10, zilveren eretekens 1-10. 1979-
1980. 1 omslag
- 223 (7) "Bandagisten" en orthopedisten
Proeven. 1976. 1 omslag
- 224 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-2, gouden eretekens 1-3, zilveren eretekens 1-5, bronzen
eretekens 1-14. 1983-1984. 1 pak
- I. VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN*
- 225 (1) Rijwiel- en bromfietsconstructie
Proeven. 1963. 1 omslag
- (2) Rijtuigmakerij
- 226 226 - 227 Proeven.
1964. 1 omslag
- 227 1975. 1 omslag

- 228 (3) Fietsen, bromfietsen en motorrijwielen
Proeven. 1969. 1 omslag
- 229 Laureaten: gouden eretekens 1-7, zilveren eretekens 1-18. 1983-
1984. 1 pak
- (4) Carrosserie
Bewaard in: nrs. 336-337 van deze inventaris.
- J. OVERIGE INDUSTRIE*
- (1) Diamantnijverheid
- 230 230 - 231 Proeven.
1963. 1 omslag
- 231 1975. 1 omslag
- 232 232 - 233 Laureaten. 1981-1982.
Gouden eretekens 1-10, zilveren eretekens 1-10. 1 pak
- 233 Zilveren eretekens 11-27. 1 pak
- 234 Plechtigheid van 17 december 1989. 1 omslag
- 235 (2) Goudsmederij en juweliërs
Proeven. 1973. 1 omslag
- 236 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-2, gouden eretekens 1-5, zilveren eretekens 1-12,
bronzen eretekens 1-10. 1980-1981. 1 pak

5. PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE VAN ELEKTRICITEIT, GAS EN WATER

A. KUNSTIJSFABRICATIE EN KOELINSTELLINGEN

237 Proeven. 1959. 1 omslag

B. NIJVERHEID VAN DE ELEKTRISCHE ENERGIE

238 238 - 239 Proeven. 1965. 1 omslag

239 1972. 1 omslag

240 240 - 243 Laureaten 1978-1980.
Gouden eretekens 1-25. 1 pak

241 Gouden eretekens 26-59. 1 pak

242 Zilveren eretekens 1-30. 1 pak

243 Zilveren eretekens 31-64. 1 pak

C. GASNIJVERHEID

244 Proeven. 1971. 1 omslag

245 245 - 246 Laureaten. 1978-1980.
Gouden eretekens 1-17, zilveren eretekens 1-5. 1 pak

246 Zilveren eretekens 6-28. 1 pak

D. WATERVERDELING

247 Laureaten: bronzen eretekens 1-22. 1981-1982.

1 pak

6. BOUWNIJVERHEID

A. BEHANGERS, DECORATEURS EN WONINGINRICHTERS

- 248 248 - 249 Proeven.
1959. 1 omslag
- 249 1973. 1 omslag
- 250 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-2, gouden eretekens 1-5, zilveren eretekens 1-13,
bronzen eretekens 1-10. 1980-1981. 1 pak
- 251 *B. ASFALTWERKEN*
Proeven. 1964. 1 omslag
- C. BOUWNIJVERHEID*
- 252 252 - 254 Proeven.
1964. 1 omslag
- 253 1970. 1 omslag
- 254 1976. 1 omslag
- 255 255 - 265 Laureaten. 1982-1983.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-5,
gouden eretekens 1-30. 1 pak
- 256 Gouden eretekens 31-60. 1 pak
- 257 Gouden eretekens 61-90.

1 pak

- 258 Zilveren eretekens 1-10. 1 pak
- 259 Zilveren eretekens 11-40. 1 pak
- 260 Zilveren eretekens 41-70. 1 pak
- 261 Zilveren eretekens 71-105. 1 pak
- 262 Zilveren eretekens 106-130. 1 pak
- 263 Zilveren eretekens 131-154. 1 pak
- 264 Zilveren eretekens 154-162, bronzen eretekens 1-20. 1 pak
- 265 Plechtigheid van 3 juni 1984. 1 omslag
- 266 *D. CENTRALE VERWARMING*
Proeven. 1964. 1 omslag
- 267 *E. AMBACHTELIJKE ELEKTRICITEIT*
Proeven. 1969. 1 omslag
- 268 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1, gouden eretekens 1-14, zilveren eretekens 1-10. 1983-
1984. 1 pak
- 269 Plechtigheid van 8 april 1984. 1 omslag

F. BOUWAMBACHTEN

- 270 - 274 Laureaten. 1982-1983.
270 Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-18,
gouden eretekens 1-30. 1 pak
- 271 Gouden eretekens 31-60. 1 pak
- 272 Gouden eretekens 61-69, zilveren eretekens 1-24. 1 pak
- 273 Zilveren eretekens 25-55. 1 pak
- 274 Zilveren eretekens 56-78. 1 pak
- 275 Plechtigheid van 13 mei 1984. 1 omslag

7. GROOT- EN KLEINHANDEL, REPARATIE VAN AUTO'S EN
HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN

- 276 *A. HANDEL*
Proeven. 1950. 1 omslag
- 277 *B. VISHANDEL*
1954. 1 omslag
- 278 1968. 1 omslag
- 279 Laureaten: gouden eretekens 1-11, zilveren eretekens 1-9, bronzen
eretekens 1-13. 1981-1982. 1 pak

*C. HANDELSREIZIGERS, -VERTEGENWOORDIGERS EN
HANDELSAGENTEN*

- 280 280 - 281 Proeven.
1959. 1 omslag
- 281 1971. 1 omslag
- 282 282 - 283 Laureaten. 1983-1984.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-3,
gouden eretekens 1-23. 1 pak
- 283 Zilveren eretekens 1-22. 1 pak

*D. AMBACHTELIJKE SCHOENMAKERIJ EN DETAILHANDEL IN
SCHOENEN*

Bewaard in: nrs. 120-122 van deze inventaris.

E. HANDEL IN VOEDINGSWAREN

- 284 284 - 285 Proeven.
1960. 1 omslag
- 285 1973. 1 omslag
- 286 286 - 290 Laureaten. 1980-1981.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-6,
gouden eretekens 1-20. 1 pak
- 287 Gouden eretekens 21-38, zilveren eretekens 1-5. 1 pak
- 288 Zilveren eretekens 6-25. 1 pak

-
289	Zilveren eretekens 26-44.	1 pak
290	Zilveren eretekens 45-55, bronzen eretekens 276-289.	1 pak
<i>F. KLEINHANDEL IN WILD EN GEVOGELTE</i>		
291	291 - 292 Proeven. 1961.	1 omslag
292	1978.	1 omslag
293	Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1, gouden eretekens 1-7, zilveren eretekens 1-4, bronzen eretekens 1-8. 1984-1985.	1 omslag
<i>G. BROOD- EN BANKETBAKKERIJ, IJSBEREIDING, CHOCOLADEBEWERKING</i>		
294	294 - 297 Proeven. 1962.	1 omslag
295	1964.	1 omslag
296	1981.	1 pak
297	1981.	1 pak
298	298 - 307 Laureaten en cadetten 1980-1981. Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-3, gouden eretekens 1-33.	1 pak
299	Zilveren eretekens 1-20.	1 pak

300	Zilveren eretekens 21-40.	1 pak
301	Zilveren eretekens 41-60.	1 pak
302	Bronzen eretekens 1-25.	1 pak
303	Bronzen eretekens 26-60.	1 pak
304	Bronzen eretekens 61-100.	1 pak
305	Bronzen eretekens 101-127.	1 pak
306	Cadetten 1-35.	1 pak
307	Cadetten 36-66.	1 pak

H. DROGISTERIJ

308	308 - 309 Proeven. 1962.	1 omslag
309	1974.	1 omslag
310	Laureaten: gouden eretekens 1-3, zilveren eretekens 1-6, bronzen eretekens 1-9. 1980-1981.	1 omslag

I. RIJWIEL- EN BROMFIETSCONSTRUCTIE
Bewaard in: nr. 225 van deze inventaris.

J. GARAGES

311	311 - 312 Proeven. 1963.
-----	-----------------------------

---

		1 omslag
312	1974.	1 omslag
313	313 - 317 Laureaten. 1979-1980. Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-2, gouden eretekens 1-20.	1 pak
314	Gouden eretekens 21-47.	1 omslag
315	Zilveren eretekens 1-25.	1 pak
316	Zilveren eretekens 26-40.	1 omslag
317	Zilveren eretekens 41-54.	1 omslag
	<i>K. BEENHOUWERIJ EN SPEKSLAGERIJ</i>	
318	318 - 320 Proeven. 1965.	1 omslag
319	1968.	1 omslag
320	1978.	1 omslag
321	321 - 325 Laureaten. 1983-1984. Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1, gouden eretekens 1-45.	1 pak
322	Gouden eretekens 45-57, zilveren eretekens 1-15.	1 pak
323	Zilveren eretekens 16-45.	1 pak

- 324 Zilveren eretekens 46-76. 1 pak
- 325 Zilveren eretekens 77-106. 1 pak
- 326 Plechtigheid van 28 oktober 1984. 1 omslag
- L. BOSBOUW EN -ONTGINNING, ZAGERIJEN EN HOUTHANDEL*
Bewaard in: nrs. 129-130 van deze inventaris.
- 327 *M. GROOTHANDEL IN CHEMISCHE PRODUCTEN*
Proeven. 1969. 1 omslag
- 328 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-4, gouden eretekens 1-5, zilveren eretekens 1-17. 1980-1981. 1 pak
- N. AMBACHTELIJKE HOUTBEWERKING EN MEUBELHANDEL*
Bewaard in: nrs. 131-133 van deze inventaris.
- 329 *O. AUTOHANDEL*
Proeven. 1974. 1 omslag
- 330 330 - 332 Laureaten. 1979-1980.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-2,
gouden eretekens 1-21. 1 omslag
- 331 Zilveren eretekens 1-15. 1 omslag
- 332 Zilveren eretekens 16-37. 1 pak

P. HANDEL IN TEXTIELWAREN

- 333** 333 - 334 Proeven.
1974. 1 omslag
- 334** 1976. 1 omslag
- 335** Laureaten: zilveren eretekens 1-18, bronzen eretekens 1-5. 1980-
1981. 1 pak

Q. TABAKSNIJVERHEID EN GROOTHANDEL IN TABAKSWAREN
Bewaard in: nr. 83 van deze inventaris.

R. CARROSSERIE

- 336** 336 - 337 Laureaten. 1981-1982.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-4,
gouden eretekens 1-24. 1 pak
- 337** Zilveren eretekens 1-23. 1 pak

8. HOTELS EN RESTAURANTS

A. HORECA

- 338** 338 - 339 Proeven.
1963. 1 omslag
- 339** 1975. 1 omslag
- 340** Laureaten: gouden eretekens 1-6, zilveren eretekens 1-24. 1980.
1 pak
- 341** Plechtigheid van 28 mei 1989. 1 omslag

9. VERVOER, OPSLAG EN COMMUNICATIE

A. LUCHTVAART

- 342 342 - 343 Proeven.
1960. 1 omslag
- 343 1973. 1 omslag
- 344 344 - 347 Laureaten. 1978-1979.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-2,
gouden eretekens 1-21. 1 pak
- 345 Zilveren eretekens 1-20. 1 pak
- 346 Zilveren eretekens 21-35. 1 pak
- 347 Zilveren eretekens 36-47. 1 omslag
- 348 348 - 349 Laureaten. 1984-1985.
Gouden eretekens 1-3 (militairen). 1 omslag
- 349 Gouden eretekens 1-22 (burgers). 1 pak
- 350 *B. INTERCOMMUNAAL VERVOER EN BUURTSPoorWEGEN*
Proeven. 1965. 1 omslag
- 351 351 - 353 Laureaten. 1978-1979.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-4,
gouden eretekens 1-14, zilveren eretekens 1-5. 1 omslag
- 352 Zilveren eretekens 6-24.

1 omslag

353 Zilveren eretekens 25-39.

1 omslag

C. WEGVERVOER VAN PERSONEN

354 354 - 355 Proeven.
1966.

1 omslag

355 1981.

1 pak

356 356 - 360 Laureaten. 1980-1981.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-2,
gouden eretekens 1-5, zilveren eretekens 1-18, bronzen eretekens
1-5.

1 pak

357 Bronzen eretekens 6-40.

1 pak

358 Bronzen eretekens 41-65.

1 pak

359 Bronzen eretekens 66-89.

1 pak

360 Plechtigheid van 15 januari 1989.

1 omslag

D. BINNENSCHIEPVAART

361 361 - 362 Proeven.
1967.

1 omslag

362 1974.

1 omslag

363 363 - 364 Laureaten. 1982-1983.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1,

- gouden eretekens 1-16, zilveren eretekens 1-5. 1 omslag
- 364 Zilveren eretekens 6-26. 1 omslag
- E. WEGVERVOER VAN GOEDEREN*
- 365 365 - 366 Proeven. 1967. 1 omslag
- 366 1979. 1 omslag
- 367 Laureaten: gouden eretekens 1-5, zilveren eretekens 1-17. 1981-1982. 1 pak
- 368 Plechtigheid van 23 april 1989. 1 omslag
- F. SPOORWEGEN*
- 369 Proeven. 1970. 1 omslag
- 370 370 - 371 Cadetten. 1979-1980. Cadetten 1-35. 1 pak
- 371 Cadetten 36-66. 1 pak
- 372 Plechtigheid van 23 juni 1984. 1 omslag
- G. KOOPVAARDIJVLOOT*
- 373 Proeven. 1977. 1 omslag
- 374 374 - 376 Laureaten. 1983-1984. Zilveren eretekens 1-55.

-
		1 pak
375	Zilveren eretekens 56-135.	1 pak
376	Zilveren eretekens 136-235.	1 pak
377	<i>H. HAVENLOODSEN EN BOOTSLIEDEN</i> Laureaten bronzen eretekens 1-20. 1980-1981.	1 omslag
378	<i>I. AUTOVERHUUR ZONDER CHAUFFEUR</i> Proeven. 1984.	1 omslag
379	Laureaten zilveren eretekens 1-5, bronzen eretekens 1-17. 1986-1987.	1 pak
380	<i>J. HAVENARBEID</i> Proeven. 1984.	1 omslag
381	Laureaten bronzen eretekens 1-25. 1984-1985.	1 omslag
	10. FINANCIËLE INSTELLINGEN	
	<i>A. BANKEN</i>	
382	382 - 383 Proeven. 1961.	1 omslag
383	1971.	1 omslag
384	384 - 385 Laureaten. 1977-1979. Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1, gouden eretekens 1-8, zilveren eretekens 1-10.	1 pak

- 385 Zilveren eretekens 11-23. 1 pak
- 386 Laureaten gouden eretekens 1-13. 1984-1986. 1 pak
- 387 *B. HYPOTHEEK-, SPAAR- EN KAPITALISATIEMAATSCHAPPIJEN*
Proeven. 1963. 1 omslag
- 388 388 - 389 Laureaten (Private spaarkassen). 1984-1985.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1,
gouden eretekens 1-7, zilveren eretekens 1-24. 1 pak
- 389 Zilveren eretekens 25-35, bronzen eretekens 1-20. 1 pak
- 390 *C. WISSELKANTOREN*
Proeven. 1963. 1 omslag
- 391 Laureaten: zilveren eretekens 1-3. 1977-1979. 1 omslag
- 392 *D. VERZEKERINGSONDERNEMINGEN*
Proeven (Private verzekeringsondernemingen). 1965. 1 omslag
- 393 393 - 394 Laureaten. 1978-1980.
Gouden eretekens 1-13, zilveren eretekens 1-5. 1 omslag
- 394 Zilveren eretekens 6-26. 1 pak
- 395 *E. AUTOMOBIELEXPERTISE*
Proeven. 1982. 1 omslag

-
- 396 Laureaten: bronzen eretekens 1-30. 1981-1982. 1 pak
- 397 Plechtigheid van 29 oktober 1989. 1 omslag
- 398 *F. MAKELAARS EN AGENTEN IN VERZEKERINGEN*
Proeven. 1982. 1 omslag
- 399 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-3, gouden eretekens 1-11, zilveren eretekens 1-9. 1981-
1982. 1 pak
11. ONROERENDE GOEDEREN, VERHUUR EN DIENSTEN AAN
BEDRIJVEN
- A. BOEKHOUDING*
- 400 400 - 401 Proeven. 1964. 1 omslag
- 401 1976. 1 omslag
- 402 402 - 406 Laureaten. 1982-1983.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-3,
gouden eretekens 1-19. 1 pak
- 403 Gouden eretekens 20-36. 1 pak
- 404 Zilveren eretekens 1-20. 1 pak
- 405 Zilveren eretekens 21-40. 1 pak
- 406 Zilveren eretekens 41-54. 1 pak

- 407 Plechtigheid van 12 februari 1984. 1 omslag
- 408 *B. FOTOGRAFIE*
Proeven. 1971. 1 omslag
- 409 *C. BELASTINGSCONSULENTEN*
Proeven. 1982. 1 omslag
- 410 Laureaten: zilveren eretekens 1-2, bronzen eretekens 1-20. 1981-1982. 1 pak
- Plechtigheid van 29 oktober 1989. Bewaard in: nr. 397 van deze inventaris. 1 omslag
12. OPENBAAR BESTUUR
- A. OPENBARE KREDIETSECTOR*
- 411 412 - 414 Proeven. 1963. 1 omslag
- 412 1969. 1 omslag
- B. PROVINCIEGRIFFIERS EN GEMEENTESECRETARISSEN*
- 413 413 - 414 Proeven. 1966. 1 omslag
- 414 1973. 1 omslag
- C. STAATSMARINE*
- 415 Proeven. 1966. 1 omslag

*D. COMMISSARISSEN EN ADJUNCT-COMMISSARISSEN VAN POLITIE,
GEMEENTEONTVANGERS, ONTVANGERS, SECRETARISSEN VAN DE
COMMISSIE VAN DE OPENBARE ONDERSTAND (COO)*

416 Proeven. 1972. 1 omslag

E. LOKALE BESTUREN EN GEMEENTEN.

417 - 419 Laureaten. 1982-1984.

417 Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-4,
gouden eretekens 1-10, zilveren eretekens 1-9. 1 pak

418 Zilveren eretekens 10-30. 1 pak

419 Zilveren eretekens 31-38, bronzen eretekens 1-20. 1 pak

420 420 - 421 Plechtigheden.
23 september 1984. 1 omslag

421 14 oktober 1984. 1 omslag

13. ONDERWIJS

*A. INGENIEURS UIT HET TECHNISCH HOGER EN AGRARISCH HOGER
ONDERWIJS*

422 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-17, gouden eretekens 1-11, zilveren eretekens 1-12.
1980-1981. 1 pak

14. GEZONDHEIDSZORG EN MAATSCHAPPELIJKE DIENSTVERLENING

A. SOCIALE, MEDISCHE EN MEDICO-SOCIALE DIENSTEN

423 423 - 424 Proeven.
1960.

1 omslag

424 1973.

1 omslag

425 425 - 426 Laureaten. 1979-1980.
Gouden eretekens 1-21.

1 pak

426 Zilveren eretekens 1-17.

1 pak

427 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1, gouden eretekens 1-11. 1985-1986.

1 omslag

428 *B. DIERGENEESKUNDE*
Proeven (Dierenartsen). 1964.

1 omslag

429 Plechtigheid van 24 september 1989.

1 omslag

*C. PRIVATE SOCIALE ORGANISMEN*430 430 - 431 Proeven.
1966.

1 omslag

431 1979.

1 omslag

432 432 - 439 Laureaten. 1978-1979.
Gouden eretekens 1-30.

1 pak

433 Gouden eretekens 31-55.

1 pak

434 Gouden eretekens 56-80, zilveren eretekens 1-5.

1 pak

435 Zilveren eretekens 6-25.

---

		1 pak
436	Zilveren eretekens 26-42.	1 pak
437	Zilveren eretekens 43-60.	1 pak
438	Zilveren eretekens 61-76.	1 pak
439	Bronzen eretekens 1-20.	1 omslag
440	440 - 442 Laureaten. 1984-1986. Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-4, Gouden eretekens 1-25.	1 pak
441	Gouden eretekens 26-40.	1 pak
442	Gouden eretekens 41-61.	1 pak
	15. GEMEENSCHAPSVOORZIENINGEN, SOCIAAL-CULTURELE EN PERSOONLIJKE DIENSTEN	
443	<i>A. KUNST- EN FOLKLORISTISCHE AMBACHTEN</i> Proeven. 1959.	1 omslag
444	<i>B. HAARTOOI (HAUTE COIFFURE)</i> Proeven. 1960.	1 omslag
	<i>C. KAPSALONS (DAMES- EN HERENKAPSEL)</i>	
445	445 - 447 Proeven. 1960.	1 omslag
446	1973.	

1 omslag

447 1979.

1 omslag

448 448 - 450 Laureaten. 1978-1979.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-3,
gouden eretekens 1-30.

1 pak

449 Gouden eretekens 31-46, zilveren eretekens 1-10.

1 pak

450 Zilveren eretekens 11-34.

1 pak

451 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische
comités 1-6, gouden eretekens 1-28. 1984-1986.

1 omslag

D. PROFESSIONELE EN INTERPROFESSIONELE ORGANISMEN

452 452 - 453 Proeven.
1962.

1 omslag

453 1974.

1 omslag

454 454 - 455 Laureaten. 1980-1981.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1,
gouden eretekens 1-7, zilveren eretekens 1-6.

1 pak

455 Bronzen eretekens 1-14.

1 omslag

E. WASSERIJEN, ZELFWASSERIJEN, VERVERIJEN EN CHEMISCHE REINIGING

456 456 - 457 Proeven.
1967.

1 omslag

-
- 457 1973. 1 omslag
- 458 Laureaten: gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-5, gouden eretekens 1-5, zilveren eretekens 1-30. 1979-1981. 1 pak
- F. BEDRIJFSPERS*
Bewaard in: nrs. 139-140 van deze inventaris.
- G. PERIODIEKE EN WEEKBLADPERS*
Bewaard in: nrs. 144-146 van deze inventaris.
- 459 *H. BEGRAFENISONDERNEMINGEN*
Laureaten: bronzen eretekens 1-20. 1985-1986. 1 omslag
16. NIET-SECTIESPECIFIEKE ACTIVITEITEN OF BEROEPSGROEPEN
- A. VEILIGHEID, GEZONDHEID EN VERFRAAIING VAN DE WERKPLAATSEN*
- 460 Proeven 1967. 1 omslag
- 461 461 - 466 Laureaten. 1980-1982.
Gouden eretekens voor de leden van de technische comités 1-13,
gouden eretekens 1-24. 1 pak
- 462 Gouden eretekens 25-52, zilveren eretekens 1-5. 1 pak
- 463 Zilveren eretekens 6-30. 1 pak
- 464 Zilveren eretekens 31-55. 1 pak
- 465 Zilveren eretekens 56-80. 1 pak

- 466 Zilveren eretekens 81-104. 1 pak
- 467 Plechtigheid van 3 december 1989. 1 omslag
- 468 *B. NORMALISATIE*
Proeven. 1968. 1 omslag
- 469 Laureaten gouden eretekens 1-14, zilveren eretekens 1-6. 1983-
1984. 1 pak
- 470 Plechtigheid van 16 december 1984. 1 omslag
- 471 *C. TECHNISCHE INGENIEURS*
Proeven. 1972. 1 omslag

III. DOCUMENTATIE

472	<i>472 - 475 KONINKLIJKE BESLUITEN MET DE EREDEKENS, LAUREATEN EN CADETTEN PER PROMOTIE. 1950-1983. 1950-1960.</i>	1 pak
473	1961-1968.	1 pak
474	1969-1975.	1 pak
475	1976-1983.	1 pak
476	<i>476 - 497 PERSKNIPSELS BETREFFENDE PROMOTIES EN DE PLECHTIGHEDEN VOOR UITREIKING VAN DE ERETEKENS. MET PROGRAMMA EN LIJST VAN DE PERSONALITEITEN VOOR ELKE PROMOTIE. 1948-1973. 1948-1949.</i>	1 pak
477	1950-1951.	1 pak
478	1952-1953.	1 pak
479	1954-1955.	1 pak
480	1955.	1 pak
481	1956.	1 pak
482	1957.	1 pak
483	1958.	1 pak
484	1958-1959.	1 pak

1 pak

485 1959-1960.

1 pak

486 1960-1961.

1 pak

487 1961-1962.

1 pak

488 1962-1963.

1 pak

489 1963-1964.

1 pak

490 1964-1965.

1 pak

491 1966.

1 pak

492 1967.

1 pak

493 1968.

1 pak

494 1969.

1 pak

495 1969-1970.

1 pak

496 1971-1972.

1 pak

497 1973.

1 omslag

498 Dossier betreffende de herdenkingsplechtigheid van de 50ste
verjaardag van de Internationale Arbeidsorganisatie op 29 oktober
1969. 1969.

1 pak

-
- IV. PUBLICATIES UITGEGEVEN DOOR DE INSTELLING
- 499 Koninkrijk België, Het gulden boek der Nationale
Arbeidstentoonstelling. Brussel 1930, Brussel, z.d. (1930) /
Royaume de Belgique, Livre d'Or de l'Exposition nationale du
Travail. Bruxelles 1930, Brussel, z.d.
2 delen
- 500 Deuxième exposition du Travail de Belgique 1935 Tweede Nationale
Arbeidstentoonstelling van België, Bruxelles, s.d. (1935).
1 deel
- 501 Le Palais National du Travail et du Progrès Social, s.l., s.d. (1939).
1 deel
- 502 Livre d'Or du Travail et de la production belges de qualité, publié
sous le patronage du Commissariat général du gouvernement aux
expositions nationales du travail / Gulden boek van de Belgische
arbeid en productie van kwaliteit uitgegeven onder de besche
1 deel
- 503 Travail, promotion de l'homme. / Arbeid, bevordering van de mens,
1951-1954.
1 deel
- 504 Nationale arbeidstentoonstellingen en erekentekens van de arbeid,
Brussel, 1952. / Expositions nationales du travail et insignes
d'honneur du travail, Brussel, 1952.
2 delen
- 505 De waardigheid van eredeken van de arbeid, Brussel, s.d. / La
dignité de doyen d'honneur du Travail, Brussel, s.d.
2 delen
- 506 *506 - 507 TRAVAIL, PROMOTION DE L'HOMME. / ARBEID,
BEVORDERING VAN DE MENS.*
1955, 9-10.
1 deel
- 507 1956, 4.
1 deel
- 508 Koninklijk College der Eredekens van de Arbeid van België,
Jubelboek 1998, in: Nieuwsbrief nr. 3, 1998, speciaal nummer. /
Collège Royal des Doyens d'Honneur du Travail de Belgique, Livre
Jubilair 1998, in: Bulletin d'Information n° 3, 1998, Edition spéc

78

*Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid van België Albert I -
Nationale Tentoonstellingen van de Arbeid (Stichting Koningin
Elisabeth van België)*

---

2 delen

509

1954-2004. Vijftig jaar activiteiten. / 1954-2004. 50 ans d'activités.

2 delen